

НАДВОР'Е БУДЗЕ НЯЎСТОЙЛІВАЕ

Як паведаміла начальнік аддзела метэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідрометэацэнтру Людміла ПАРАШЧУК, сёння ў Беларусі чакаюцца апады, уначы ў асобных раёнах рэспублікі пройдзе моцны снег, мяркуюцца наліпанне мокрага снегу. На большай частцы Віцебскай і Магілёўскай абласцей, а на астатняй тэрыторыі месцамі на дарогах захавацца галалёдзіца. Вечер пераменных напрамкаў, ад 5 да 10 метраў у секунду. Тэмпература паветра на працягу сутак будзе вагацца ад мінус 3 да плюс 2 градусаў. Раніцай і днём па паўночным усходзе краіны тэмпература паветра панізіцца да мінус 4—9 градусаў.

Сінаптычная сітуацыя ў нядзелю не зменіцца. Чарговы цыклон з Атлантыкі прынясе ў Беларусь непагадзь. Уначы па заходняй палавіне рэспублікі, а днём на большай частцы тэрыторыі чакаюцца кароткачасовыя апады ў выглядзе мокрага снегу. Па поўдні краіны яны будуць чаргавацца з дажджом. У пачатку наступнага тыдня серыя актыўных цыклоннаў адцясяць зімовае надвор'е з усходняй палавіны краіны. У многіх раёнах рэспублікі пройдуць апады ў выглядзе мокрага снегу з дажджом. На асобных участках дарог чакаецца галалёдзіца. Тэмпература паветра 3—4 снежня ўначы будзе вагацца ад мінус 4 да плюс 1 градуса. Днём яна складе 2—4 градуса вышэй за нуль. Акрамя таго, 3 снежня чакаецца парывысты заходні вецер.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«БУДУЧЫНЯ КРАІНЫ ЗАЛЕЖЫЦЬ АД АДРАДЖЭННЯ ВЁСКИ І МАЛЫХ ГАРАДОЎ»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў рашэнне аб спыненні імпартных паставак сельгастэхнікі ў рэспубліку. Аб гэтым ён заявіў аднаўрачона другі дзень работы семінара кіруючых работнікаў рэспубліканскіх і мясцовых дзяржаўных органаў.

«Нам бы хацелася і ў далейшым купляць імпартную сельгастэхніку на сотні мільёнаў долараў. Але мы ўклалі мільёны долараў у айчынную вытворчасць, таму павінны абавязвацца на сваю тэхніку», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. Таму па прапанове першага віцэ-прэм'ера Уладзіміра Сямашкі і было прынята рашэнне аб спыненні паставак імпартнай тэхнікі. Прэзідэнт паведаміў, што будзе прыняты адпаведны указ.

Кіраўнік дзяржавы заклікаў вытворцаў сельгастэхнікі, а таксама кіраўнікоў ведамстваў да «больш строгай адказнасці за якасць беларускай сельгастэхнікі. Аляксандр Лукашэнка лічыць, што, прыняўшы такое рашэнне, будзе недапушчальным, калі ў перыяд уборкі ўраджаю наш камбайн будзе прастойваць.

Заданні па вытворчасці сельгастэхнікі на 2008 год для беларускай вёскі павінны быць сфарміраваны да канца года, заявіў Прэзідэнт.

Прэзідэнт прапанаваў 50 працэнтаў сродкаў рэспубліканскага фонду падтрымкі сельгасвытворцаў накіроўваць у распрадэжне аб'ектаў.

«Усе размовы аб датацыях пара перадолець і адзіці ад гэтай практыкі», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. «Нам не падтрымаць агульную падтрымку. Дапамогу будучы атрымліваць толькі тыя, хто глядзіць наперад».

У маі—чэрвені 2008 года ў Беларусі пройдуць комплексныя мерапрыемствы па праверцы ўсіх аспектаў рэалізацыі праграмы адраджэння і развіцця вёскі, заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Ён выказаў жорсткую крытыку ў частцы будучыня жыцця ў вёсках. «Кошт асобных дамоў, якія ўзводзяцца ў вёсках для спецыялістаў, дасягае \$40 тыс. Але мы не можам будаваць па завоблачных цэнах такія дарэгія палатца на 100 кватэр!».

Кіраўнік на месцах па-ранейшы каму думаець: грошы не нашы, банкіўскія крэдыты і субсідыі ўсё роўна спішучы. Але яны будуць несяць за гэта адказнасць», — падкрэсліў Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка дадаў, што рашэнне адносна кошту будаўніцтва дамоў у вёсках даўно прынята, а гаворачыя плошчы сельскіх дамоў. «Прымеце пад увагу, усе крэдыты трэба будзе вяртаць. Мы не можам «пасадзіць» банкі «на міль» і разбурыць банкіўскую сістэму», — сказаў ён.

Прэзідэнт запатрабаваў больш актыўна ствараць рабочыя месцы ў АПК для той катэгорыі работнікаў, што выязляецца ў выніку мадэрнізацыі вытворчых аб'ектаў у сельскай мясцовасці. «Старэйшыя невядлікі, гібкая вытворчасць, развіццё рамясцёўнага дзейнасці», — адзначыў Прэзідэнт, звяртаючыся да прадстаўнікоў мясцовых органаў ўлады.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у бліжэйшы час прыняць меры, каб прымусіць усіх нядбайных бацькоў поўнацэнна пачынаць расходу дзяржавы на ўтрыманне дзяцей. Як было далажана кіраўніку дзяржавы, з мэтай забеспячэння поўнага пагашэння бацькамі запачынаюцца перад дзяржавай у суды паддацца амаль 25 тыс. іскаў, з якіх толькі 20 працэнтаў задволены. Паводле слоў Прэзідэнта, такія негатывныя з'явы неабходна «гарачым жалезам выпальваць з нашага грамадства». Аляксандр Лукашэнка таксама нагадаў, што

за ўхіленне ад аплаты ўтрымання дзяцей прадугледжана крымінальна адказнасць.

Ад «Белкаапсаюза» Аляксандр Лукашэнка запатрабаваў больш актыўна садзейнічаць развіццю прадарожнага сэрвісу ў краіне.

Нацыянальная акадэмія навук Беларусі прапануе аказаць дзяржаўна-тэрытарыяльнай падтрымку арганізмам, што займаюцца перапрацоўкай мясцовых відаў паліва ў малых і сярэдніх гарадах. Аб гэтым заявіў старшыня Прэзідыума НАН Беларусі Міхаіл Мясніковіч.

У цэлым праграму развіцця малых і сярэдніх гарадоў неабходна рэалізаваць з улікам дзяржаўна-праграмы інавацыйнага развіцця Беларусі. Вялікая колькасць навукаёмкіх праектаў можа быць рэалізавана ў рэгіёнах, адначасна ў Міхаіла Мясніковіч.

У развіцці малых і сярэдніх гарадоў мэтагадна выкарыстоўваць паказчыкі метада. На думку старшыню Прэзідыума НАН, першачарговы ўзровень неабходна ўдзяліць павышэнню канкурэнтаздольнасці вытворчых прадукцыі, пашырэнню вытворчых магутнасцяў.

Эфектыўным, на думку Міхаіла Мясніковіча, з'яўляецца кластарны падыход да эканамічнага развіцця рэгіёнаў. У якасці прыкладу ён прывёў гандлёвую марку «Савашкін прадукт», якая аб'ядноўвае некалькіх вытворцаў.

Ва ўсіх раёнах Беларусі сярэдняя зарплата перавышае \$200 у эквіваленте, паведаміў міністр працы і сацыяльных Уладзімір Патупчык.

Паводле яго слоў, у 2007—2006 гадах рэальныя грашовыя даходы насельніцтва, уключаючы зарплату і пенсію, выраслі больш як у два разы. Пры гэтым доля насельніцтва з даходам ніжэйшым за бюджэт пражыткавага мінімуму скарацілася да 11 працэнтаў, або ў 3,8 раза. У Беларусі адзін з самых нізкіх на пост-савацкай тэрыторыі ўзровень беспрацоўя — 1 працэнт. За 10 месяцаў гэтага года сярэдняя зарплата на рэспубліцы вырасла на 18,5 працэнта і склала ВР688 тыс. У рэгіёнах яе ўзровень скалаў ад ВР606 тыс. у Брэсцкай вобласці да ВР665 тыс. у Мінскай. Найбольш высокі тэмп росту зарплатнай платы адзначаецца ў Мінскай, Гродзенскай, Магілёўскай абласцях.

Беларусь у 2008 годзе павінна выйсці на тэмпы росту ВВП 111 працэнтаў, заявіў Аляксандр Лукашэнка, падводзячы вынікі семінара.

«Гэта задача амбіцыйная, але вырашальная, там больш што 2008 год будзе стартавым у тым ўдзеле эканомікі, які мы плануем ажыццявіць да канца п'яцігодкі», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

У Беларусі неабходна пашыраць практыку далучэння адстаючых арганізацый да прамысловых прадпрыемстваў, што ўстойліва працуюць і размешчаны ў малых населеных пунктах. Разам з тым Аляксандр Лукашэнка лічыць, што таксама размяшчэнне прамысловасці «на гарадах і вёсках» павінна быць эканамічна абгрунтаванае. Пры гэтым не гадзіць дапусціць пагаршэння экалагічнай сітуацыі ў рэгіёнах.

Прэзідэнт Беларусі не задаволены тэмпамі і якасцю рэалізацыі праграмы развіцця малых і сярэдніх гарадскіх паселішчаў. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, з 48 інвестыцыйных праектаў, якія падлягаюць рэалізацыі ў 2007 годзе, на выніках 9 месяцаў поўнацэнна завяршана толькі 6. Нават з улікам абавязань да канца года палепшыць становішча з уводам у строй часткі аб'ектаў, 13 важнейшых інтэлектуальных праектаў не будуць рэалізаваны ў тэрмін.

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што па выніках 9 месяцаў не забяспечваецца выкананне заданьняў

праграмы. «Не выходзім на парамэтры па прамысловай прадукцыі. Больш таго, менш, чым у мінулы годзе, выпусцілі спажывецкіх тавараў. Адпаведна, не дасягнулі запланаванага ўзроўню зарплатнай платы ў малых і сярэдніх гарадах», — сказаў Прэзідэнт.

Сярэдні ўзровень рэнтабельнасці рэалізаванай прадукцыі гэтых прадпрыемстваў за 9 месяцаў гэтага года склаў каля 8 працэнтаў, што значна ніжэй, чым у сярэднім па краіне (больш як 12 працэнтаў). Прычым прамысловыя прадпрыемствы з колькасцю работнікаў да 100 чалавек працавалі значна горш — з рэнтабельнасцю ніжэй, і ў выканальніцкай праграмы ўся энергія пайшла на складанне. А пасля таго, як прынялі, — зашчыта. Падобна, што нашым кіраўнікам — ад малага да вялікага — патрэбны дадатковы імпульс», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт Беларусі патрабуе дасканалага кантролю ў працэсе ліквідацыі прадпрыемстваў, якія абанкруціліся. Аляксандр Лукашэнка ўказаў на тое, што з-за патураны мясцовых і галіновых арганізацый дзяржаўнага ўладання колькасць ілжэбанкруцтваў прадпрыемстваў. «Гэта трывожны сігнал для ўсіх нас», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Камітэту дзяржаўнага кантролю, праваахоўным і судовым органам Прэзідэнт даручыў «самым дасканалым чынам разглядаць кожную справу аб ліквідацыі прадпрыемстваў». Праблема ў тым, што часам карумпаваныя чыноўнікі або надбасурасмелныя канкурэнты накруцілі і ліквідуецца дзейнае прадпрыемства. У выніку гэта абвастрае праблему беспрацоўя.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка даручыў ураду і аб'ектам кантраля перагледзець асноўныя паказчыкі развіцця малых і сярэдніх гарадскіх паселішчаў і зок па вышэння.

«Устаноўлена ў буднак павінны быць максімальна напружаны», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. «Гэта нядрожна, калі мне дакладваюць, што наменачы дзяржаўна-праграмы мерапрыемствы выкананы, прычым больш як паловіна з іх — датэрмінова, але ў той жа час адчувальнага эканамічнага эфекту няма. Гэта значыць, што або даюць справаздачы па фармальным прыметах, або самі мерапрыемствы маюць фармальны характар», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы, звяртаючыся да ўрада і прадстаўнікоў мясцовых органаў ўлады.

«Адраджэнне малых і сярэдніх гарадскіх паселішчаў неабходна разгарнуць у маштабах, агульнанацыянальны праект і ставіцца да яго як да важнейшага дзяржаўнага прыярытэту, з усімі адказнасцямі», — адзначыў Прэзідэнт і падкрэсліў, што для рэалізацыі праекта патрэбны сумесныя намаганні ўсіх органаў ўлады, прадпрыемстваў і насельніцтва. Паводле слоў Аляксандра Лукашэнка, у гэтай рабоце «мы не павінны дапусціць памылкі і пракляў, які былі пры стварэнні праграмы адраджэння вёскі».

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў забяспечыць занятасць і належны ўзровень жыцця насельніцтва ў малых і сярэдніх гарадскіх паселішчах.

Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, сама вострая сацыяльная праблема ў гэтых населеных пунктах — нізкія даходы грамадзян. «У малых гарадах узровень зарплат склаў 83 працэнты ад сярэдняга па краіне», — канстатаваў ён.

Пры сярэдняй зарплатнай плаце па краіне ў верасні бягучага года амаль ВР710 тыс., у асобных га-

радскіх пасёлках яна была на ўзроўні ўсяго ВР300—400 тыс.

«Ні ўраду, ні мясцовай уладзе не гадзіць забываць, што ў бліжэйшыя гады трэба значна павысіць узровень даходаў насельніцтва. Калі ў суседніх краінах сярэдняя зарплата дасягне \$1 тыс., то і нам нікуды не дзецца», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Асабліва ўвагу, на яго думку, трэба звярнуць на праблемныя гарады і пасёлкі з высокім узроўнем беспрацоўя.

Звяртаючыся да губернатараў і старшын райвыканкамаў, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што калі складаная сітуацыя з занятасцю не паліпшаецца ўжо на працягу шэрагу гадоў, то «трэба прадумаць, стварыць там прадпрыемствы, якія адразу вырашаць праблему беспрацоўя». «Далей адкладваць вырашэнне гэтых праблем нельга», — перакананы Прэзідэнт.

Акрамя таго, ва ўсіх праблемных гарадах паселішчах неабходна дабіцца істотнага эканамічнага росту, павышэння фінансавай устойлівасці арганізацый, комплексна развіцця вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт Беларусі запатрабаваў у вытворчых і сацыяльна-інфраструктуру. Прадпрыемствы павінны быць мадэрнізаваны. Бізнес-планы па прапанаваных інвестпраектах у малых і сярэдніх гарадах трэба перагледзець з улікам мясцовых уладаў. На думку кіраўніка дзяржавы, прыярытэтным напрамкам іх развіцця павінна быць вытворчасць, а толькі потым жыллё, сацыяльная сфера, камунальная гаспадарка.

Прэзідэнт

Сёння — дзень страхавых работнікаў У Беларусі ў 2008 годзе ўводзіцца абавязковае страхаванне сельгаскультур, жывёлы і птушкі

У Беларусі ў 2008 годзе ўводзіцца абавязковае страхаванне ўраджаю сельгаспадарчых культур і найбольш каштоўных відаў жывёлы і птушкі. Аб гэтым паведамляў у Мінску на прэс-канферэнцыі намеснік генеральнага дырэктара Беларускага рэспубліканскага ўнітарнага страхавога прадпрыемства «Белдзярстрах» Юлія Арэшчанка.

Яна адзначыла, што пакуль страхаватца будучы чатыры віды сельгаспадарчых культур (зімова трыкале і пшаніца, яравая ячмень і пшаніца) і тры пазіцыі жывёлы і птушкі (племянная буйная рагатая жывёла, племянныя свінні і бацькоўскі статак кур). Гэта найбольш дарагая прадукцыя, і яе страхаванне дасць магчымасць прадзіліць магчымыя эканамічныя страты.

95 працэнтаў страхавых унесоў будзе выплачваць дзяржава і 5 працэнтаў — сельгасвытворцы. Вызначана дастаткова шырокае кола страхавальнікаў. Але імі могуць быць толькі сельгасарганізацыі, фермеры, вытворцы, якія вырошчваюць сваю прадукцыю на продаж. Ураджай, вырашаны на асабістых падворках, страхаванню не падлягае.

Страхаванне сельгаспрадукцыі распаўсюджана ва ўсім свеце. «На сельгасвытворчасць усё больш уздзейнічаюць некантраляваныя фактары», — адзначыла Юлія Арэшчанка. Таму ва ўсіх краінах дзяржава дае гэтае страхаванне.

У Беларусі вызначана, што ў першы год страхавання дзяржава будзе пакрывае 50 працэнтаў урону. Страхоўшчыкам даецца магчымасць сфарміраваць неабходны страхавы рэзерв, які ў наступныя гады дасць магчымасць павялічваць працэнт пакрыцця і давесці яго да 100 працэнтаў, а таксама пашырыць пералік культур і жывёл, якія падлягаюць страхаванню.

БЕЛТА.

Падзея

«Веды» сталі дзяржаўнымі

Учора, 30 лістапада, прайшоў арганізацыйны з'езд Беларускага таварыства «Веды». Гэты з'езд звязаны з падпісаннем Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Указа «Аб стварэнні рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства «Веды» (РДГА «Веды»), згодна з якім аб'яднанне набывае новы статус. На з'ездзе дэлегаты адобрылі статут і выбралі цэнтральныя органы РДГА «Веды».

«Веды» павінны стаць самай аўтарытэтай асветніцкай арганізацыяй у нашай рэспубліцы, — гаворыць Канстанцін Украінец, першы намеснік старшын РДГА «Веды». — Першацарговай праблемай становіцца развіццё «Ведаў» у колькасці і якасных адносінах, шырокае ўцягванне ў працу Таварыства слаўных вучоных НАН Беларусі, вышэйшай школы, дзяржаўных службачых, спецыялістаў і інш. Сёння мы абралі старшыню праўлення аб'яднанага арганізацыі. Ён стаў рэктар БДУ, старшыня Савета па супрацоўніцтве ў сферы адукацыі дзяржаў — удзельнік СНД, прафесар Васіль Стражаў. Таксама мы абачылі, які будзем выконваць задачы, пастаўленыя кіраўніком дзяржавы перад аб'яднаннем.

Арганізацыя, якую ўзначальваў у розныя часы выдатны вучоны нашай краіны, існуе з 1947 года. Сёння ў ёй працуе больш за тысячу тэарэтыкаў і практыкаў, якія інфармуюць насельніцтва аб палітычных, сацыяльна-эканамічных, навукова-тэхнічных і культурных праблемах развіцця Беларусі. Акрамя таго, «Веды» ўдзельнічаюць у ідэалагічным забеспячэнні важных дзяржаўных мерапрыемстваў. Кожны год аб'яднанне арганізуе ў краіне больш за 200 кансультацыйных семінараў, у якіх бярэ ўдзел да 15 тыс. чалавек.

Наталія ТАЛІВІНСКАЯ.

ОАО «СТРОЙТРЕСТ № 7» (ПРОДАВЕЦ) СОВМЕСТНО С КУП «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР УЧЕТА НЕДВИЖИМОСТИ» проводят повторный открытый аукцион по продаже встроенных помещений, расположенных: г. Минск, ул. Красная, 13, в том числе: **ЛОТ № 1** — помещение общественного питания (общ. пл. 181,9 кв. м). Обременено договором аренды до 2014 года. Начальная цена 210 203 640 бел. руб. с НДС. **ЛОТ № 2** — помещение физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения (общ. пл. 239,1 кв. м). Начальная цена 276 303 960 бел. руб. с НДС. Задаток в размере 5 % от начальной цены перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «БПС-Банк», МФО 153001357, КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 дней с даты проведения аукциона. Объекты продаются с условием сохранения назначения помещений. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 10.12.2007 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 07.12.2007 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326. **Контактный телефон (8017) 2246134. Сайт в Интернете: www.rlt.by.** УНП 690324015.

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» проводит аукцион по продаже объектов недвижимости					
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ					
на открытом аукционе по продаже объектов республиканской собственности 12 декабря 2007 г. УНП 101099370					
№ п/п	Наименование объекта (местонахождение объекта, общая площадь (кв. м))	Начальная цена продажи объекта (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Площадь отчуждаемого участка (га)	Форма проведения торгов
1.	Здание гаража (инв. № 91), здание склада (инв. № 92), здание склада ГСМ (инв. № 93), здание конторы (инв. № 94), здание заправок ГСМ (инв. № 96), кабельные линии электропередач ААБ-1 3х120 (инв. № 108), асфальтобетонное покрытие (инв. № 109), цементобетонное покрытие (инв. № 110), ограждение из колючей проволоки (инв. № 111), ворота металлические (инв. № 112), в/г № 78, г. Витебск, ул.1-я Заречная, 2Б; 795,4 м ² .	154 000 000	15 400 000	1,1886	Открытый аукцион
2.	Здание мастерской с тамбуром (инв. № 14/623), в/г № 14 «Печи», г. Борисов, ул. Братев Вайнуруб, 100; 4887,7 м ² .	315 000 000	31 500 000	1,2564	Открытый аукцион
3.	Здание контрольно-технического пункта, в т.ч. мастерские (инв. № 5/306) с асфальтовым мощением (инв. № 306), в/г № 5 «Авиагородок», г. Бобруйск, 2 этажа; 177,0 м ² .	74 000 000	7 400 000	0,0386	Открытый аукцион
4.	Здание неотопливаемого гаража (инв. № 5/305) с асфальтовым мощением (инв. № 305), в/г № 5 «Авиагородок» г. Бобруйск, 1196,0 м ² .	142 000 000	14 200 000	0,2692	Открытый аукцион
5.	Здание овощехранилища с крыльцом (инв. № 65/7) с ограждением из колючей проволоки (инв. № Д) — 216,6 м, в/г № 65 «Солнечный», г. Гомель, ул. Речицкое шоссе, 91а, 51,0 м ² .	6 500 000	650 000	0,0889	Открытый аукцион с условиями*
6.	Здание штаба с крыльцом (инв. № 65/4), здание уборной (инв. № 65/4а), ограждение двора (инв. № Ф) — 45 м, ограждение глухие ж/б панели (инв. № Х) — 348 м, ограждение кирпичное (инв. № Ш) — 6,52 м, ворота метал. (инв. № Ш) — 9 м ² ; в/г № 65 «Солнечный», г. Гомель, ул. Речицкое шоссе, 91а, 233 м ² .	108 700 000	10 870 000	0,1586	Открытый аукцион с условиями*
7.	Здание поликлиники (инв. № 1/39) с асфальтовым мощением (инв. № 39) — 42 м ² , внутридворовой водопроводной сетью (инв. № Б3) — 73,6 м, канализационными сетями (инв. №К1, К2) — 153,85 м, кабельными линиями 0,4 кВ (инв. №К1, К2) — 143,9 м, г. Бобруйск, в/г № 1 «Крепость», 652,0 м ² .	150 000 000	15 000 000	0,2368	Открытый аукцион с условиями**

Минск, ул. Казинца, 2, комн. 618, РУП «Белспецконтракт».

Победитель аукциона обязан:
1. Заключить договор купли-продажи в день проведения аукциона.
2. Произвести оплату стоимости объекта платежа в течение 16-ти календарных дней со дня подписания договора купли-продажи.

Все денежные расчеты производятся путем перечисления их на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012008660018 в Октябрьском отделении ОАО «БелПСБ» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код 357, УНП 101099370. **Без НДС.**
По ранее проведенным торгам извещения публиковались в газетам: «Звязда» 7 октября, 13 октября, 18 ноября, 5 декабря 2006 г., 28 февраля, 7 июня, 10 июля, 27 июля, 10 августа 2007 г., 6 сентября 2007 г.; «Народное слово» 10 июля 2007 г., «Коммерческий курьер» 11 июля 2007 г., «Единство» 10 июля 2007 г.

Справки по тел. (017) тел./факс 224 88 05. Наш адрес в Интернете: www.belspeckontrakt.com; e-mail: info@belspeckontrakt.com

Прамая лінія

Пластыкавы «кашалёк»: «за» і «супраць»

На пачатку кастрычніка беларускія банкі выпусцілі амаль чатыры з паловай мільёны карт розных сістэм разліку. Зараз у краіне ўсталявана амаль 1800 банкаматаў, а так званымі плашчымі тэрмінамі (дзе можна расплаціцца карткай) аснашчаны больш за 6 тыс. прадпрыемстваў гандлю. Пасля з'яўлення «пластыка», трэба заўважыць, мы адвылі ад вялізных чарг за касы ў дні, калі выдаецца зарплата, але часам даводзіцца пастаяць у чаргах да банкаматаў. Пры навінасі пластыкавай карткі вырашаюцца некаторыя праблемы (можна, напрыклад, адрозь плаціцца за мабільны тэлефон), але з'яўляюцца і новыя: так, бывае, што цяжка знайсці ў пэўным раёне той жа банкамат, або ў ім няма грошай. Падчас «прамой лініі» на Беларускім радыё, у якой разам з журналістам радыё Максімам Углініцам ўзяў удзел карэспандэнт «Звязды», і ішла размова з дырэктарам разліковага цэнтра пластыкавых картат ААТ «ААБ Беларусбанк» Анатолем БАГАВІКОМ пра плюсы і мінусы банкаўскіх картат.

— Сёння яшчэ шмат людзей не карыстаюцца пластыкавымі карткамі. Можца параіць тым, хто збіраецца стаць уладальнікам карткі, як правільна яе выбраць?

— У першую чаргу, я параіў бы гэтым людзям перададзец псіхалагічны бар'ер перад чымсьці новым, што ім даводзіцца выкарыстоўваць у сваім жыцці. І зразу, мець, што пластыкавая картка — гэта вельмі зручная рэч для яе трыманьніка: у вас заўсёды ёсць пры сабе інструмент, з дапамогай якога вы можаце расплаціцца. Яна дазваляе чалавеку мець доступ да ўсіх яго грашовых сродкаў. Пры выбары ж выбіраць картку я параіў бы звярнуць увагу на тую інфраструктуру, у якой можа выкарыстоўвацца «пластык»: гэта і прадпрыемствы гандлю, што знаходзяцца побач і прымаюць да аплаты карткі, а таксама сеткі банкаматаў, да якіх прывычаліся людзі і ўжо не пужаюцца гэтага ўстройства. Акрамя таго, неабходна звярнуць увагу на сетку інфармацыйных кіёскаў і дадатковыя магчымасці ажыццяўлення плашчымі па картцы.

— Цікава, а ў чым заключаецца выгада для банка, калі насельніцтва расплачваецца не наяўнымі грашовымі

сродкамі, а ажыццяўляе безнаўныя разлікі?

— Пачнём з таго, што пластыкавая картка не абмяжоўвае чалавека ў звыклых магчымасцях мець наяўныя грошы: іх можна знаць у банкаматах, у аддзяленнях банкаў, у пунктах выдачы наяўных сродкаў. Гаворачы пра безнаўныя плашчым, заўважу, што тут спектр шырокі: гэта і перавод грашовых сродкаў з карархунка на карархунак, магчымасць пагашэння крэдыту, аплата паслуг мабільнай сувязі, хатняга тэлефона, камунальных плашчым, электрычнасці, газу, спадарожнікавага тэлебачання, Інтэрнэту, аплата пакупак у прадпрыемствах гандлю і сэрвісу

— Чалавек мае права выбіраць для сябе спосабы атрымання зарплаты. Калі браць сітуацыю канкрэтнай асобы, я думаю, што чалавек зярэць правільны выбар. Хоць хачу адзначыць, што для людзей са слабым зрокам, або для невідучых таксама прадугледжаны банкаматы, у якіх ёсць спецыяльныя сімвалы, і якія яны могуць адчуваць кіраўніцтва прадпрыемства: выплата зарплаты з выкарыстаннем банкаўскіх картат больш зручная справа.

Ігар ШУЧЭНКА.
(Заканчэнне будзе.)

— Чалавек мае права выбіраць для сябе спосабы атрымання зарплаты. Калі браць сітуацыю канкрэтнай асобы, я думаю, што чалавек зярэць правільны выбар. Хоць хачу адзначыць, што для людзей са слабым зрокам, або для невідучых таксама прадугледжаны банкаматы, у якіх ёсць спецыяльныя сімвалы, і якія яны могуць адчуваць кіраўніцтва прадпрыемства: выплата зарплаты з выкарыстаннем банкаўскіх картат больш зручная справа.

Ігар ШУЧЭНКА.
(Заканчэнне будзе.)

НАПРЫКАНЦЫ ЛІСТАПАДА

Вясна была цяжкай. 28 лютага ўрач паведаміў, што малодшаму сыну неабходна аперацыя. Я спытала: рызыка ёсць? Ён сказаў: кожная аперацыя — рызыка. Нешта непрыемнае варухнулася ў мяне ўнутры. Я ўзгадала даўнюю размову з дзіцячым кардыяхірургам. Тады ў рэдакцыю прыйшоў ліст ад жанчыны, якая згубіла дзіця: яно загінула пасля аперацыі. Кардыяхірург прамовіў тым жа самымі словамі: кожная аперацыя — рызыка. Але гэтыя два выпадкі непараўнальныя. Такія асацыяцыі — выдаткі кі професіі. Сыну майму патрэбна была даволі радавая, як кажуць урачы, аперацыя. Некалькі такіх штодня робяць толькі ў той клініцы, дзе мы кансультаваліся. Дваццаць хвілін пад агульным наркозам, чатыры дні ў стацыянары. Праз чатыры тыдні ўсё забытае. Чакаць яе трэба было тры месяцы — такая чарга з хворых дзетак.

Я добра памятаю ўсе даты. 28 лютага спытала сына, ці не баіцца ён. «Баюся, безумоўна», — сказаў ён так спакойна, што я нічога не заплодорыла. 5 сакавіка мы пайшлі на выстаўку катой. Ужо тады было бачна, што з хлопцам нешта не тое. Ён усю дарогу маўчаў. Паветра стала шчыльным, як бетон. 8 сакавіка мы пайшлі ў парк. Уважлі шпалку на дрэве каля мошты прэз Свіслач. Яны пелі гучна і вольна, абляпілішы ўсё дрэва — цэлыя хоры. Мы не вытрымалі і запісалі іх на мой журналіцкі дыктафон. На запісе гул машын перакрыў голас птушак. Сын ні на што не рэагаваў, не усміхаўся, не рабіў сваіх заўсёдных нязграбных рухаў, якія выклікаюць жарты ва ўсёй сям'і. Ён не прамовіў ніводнага слова. Больш за тое, здавалася, для яго было цяжка, здавалася, для яго было цяжка і наша прагулка, і увольне наша прысутнасць. Бачыць такое ад 12-гадовага хлопца было страшна.

Мы ніяк не маглі зразумець, у чым справа. Мы спрабавалі распытаць яго, звалілі наўстаўчы, кансультаваліся з псіхологам, раіліся са старэйшым сынам. Безвынікова. Ён амаль перастаў спаць, не падмаываў ад пісьмовага стала па 17 гадзін запар. Аднойчы ўвечары дачка прыйшла да мяне ў ложак і разрыдалася: чаму брат стаў зумі іншым? Ніколі не смеецца. Аказалася — ён спужаўся блію.

Не прызнаваўся ў гэтым, можа, нават самому сабе. Проста бег ад трывогі і страху ў чытанне дапаможнікаў па фізіцы, увесць час раўнялі алімпійдзкія заданні. Калі скончыліся заняткі ў школе, узяўся за тэхнічны слоўнік — стаў выпісваць і вывучаць адтуль усё тэрміны. Тады са мной здарылася історыя. А ён расклаўся: ты лічы мяне ненармальным?

Праз суткі пасля аперацыі ён упершыню за тры апошнія месяцы засмяюся. І ў яго адрозь разбаласялася шкура. Ён разлаваўся на сябе і трымаўся яшчэ некалькі дзён. Але потым смех паступова вярнуўся. Кашмар скончыўся. Яго яшчэ штодня робяць толькі ў той клініцы, дзе мы кансультаваліся. Дваццаць хвілін пад агульным наркозам, чатыры дні ў стацыянары. Праз чатыры тыдні ўсё забытае. Чакаць яе трэба было тры месяцы — такая чарга з хворых дзетак.

Я добра памятаю ўсе даты. 28 лютага спытала сына, ці не баіцца ён. «Баюся, безумоўна», — сказаў ён так спакойна, што я нічога не заплодорыла. 5 сакавіка мы пайшлі на выстаўку катой. Ужо тады было бачна, што з хлопцам нешта не тое. Ён усю дарогу маўчаў. Паветра стала шчыльным, як бетон. 8 сакавіка мы пайшлі ў парк. Уважлі шпалку на дрэве каля мошты прэз Свіслач. Яны пелі гучна і вольна, абляпілішы ўсё дрэва — цэлыя хоры. Мы не вытрымалі і запісалі іх на мой журналіцкі дыктафон. На запісе гул машын перакрыў голас птушак. Сын ні на што не рэагаваў, не усміхаўся, не рабіў сваіх заўсёдных нязграбных рухаў, якія выклікаюць жарты ва ўсёй сям'і. Ён не прамовіў ніводнага слова. Больш за тое, здавалася, для яго было цяжка, здавалася, для яго было цяжка і наша прагулка, і увольне наша прысутнасць. Бачыць такое ад 12-гадовага хлопца было страшна.

Мы ніяк не маглі зразумець, у чым справа. Мы спрабавалі распытаць яго, звалілі наўстаўчы, кансультаваліся з псіхологам, раіліся са старэйшым сынам. Безвынікова. Ён амаль перастаў спаць, не падмаываў ад пісьмовага стала па 17 гадзін запар. Аднойчы ўвечары дачка прыйшла да мяне ў ложак і разрыдалася: чаму брат стаў зумі іншым? Ніколі не смеецца. Аказалася — ён спужаўся блію.

— Цікава, а ў чым заключаецца выгада для банка, калі насельніцтва расплачваецца не наяўнымі грашовымі сродкамі, а ажыццяўляе безнаўныя разлікі?

— Пачнём з таго, што пластыкавая картка не абмяжоўвае чалавека ў звыклых магчымасцях мець наяўныя грошы: іх можна знаць у банкаматах, у аддзяленнях банкаў, у пунктах выдачы наяўных сродкаў. Гаворачы пра безнаўныя плашчым, заўважу, што тут спектр шырокі: гэта і перавод грашовых сродкаў з карархунка на карархунак, магчымасць пагашэння крэдыту, аплата паслуг мабільнай сувязі, хатняга тэлефона, камунальных плашчым, электрычнасці, газу, спадарожнікавага тэлебачання, Інтэрнэту, аплата пакупак у прадпрыемствах гандлю і сэрвісу

— Чалавек мае права выбіраць для сябе спосабы атрымання зарплаты. Калі браць сітуацыю канкрэтнай асобы, я думаю, што чалавек зярэць правільны выбар. Хоць хачу адзначыць, што для людзей са слабым зрокам, або для невідучых таксама прадугледжаны банкаматы, у якіх ёсць спецыяльныя сімвалы, і якія яны могуць адчуваць кіраўніцтва прадпрыемства: выплата зарплаты з выкарыстаннем банкаўскіх картат больш зручная справа.

Ігар ШУЧЭНКА.
(Заканчэнне будзе.)

Поры года

Дзеля вас...

У Дзень падпісчыка на галоўным паштовым аддзяленні Віцебска да стэнда «Звязды» падыходзілі не толькі нашы пастаянныя, адданыя чытачы. Цікавіліся газетай і тыя, хто, наоўну, папоўніў каманду сабрэў найстарэйшай беларускай газеты.

Прыемна было ўбачыць аднаго з вэтэранаў падпіскі на «Звязду» Міхаіла Фадзевіча Крывіцка. Дарэчы, ён амаль заўсёды бывае на такіх мерапрыемствах. Пагутарылі пра жыццё. Ён падзяліўся думкамі пра газету. Я таксама пачуў ягоныя успаміны пра вайну. Можна нават было б напісаць цікавы сцэнарый.

Завітала ў госці і 2—і сакратар Віцебскага абкома ВПСМ Людміла Капранава. Добра, што моладзевая арганізацыя ў курсе ўсіх апошніх навін у краіне. Нагадаю, што «звяздоўская» ўладка «Чырвоная змена» часта ішла пра ініцыятывы моладзі. Прыемна, што ў БРСМ на Віцебшчыне ўсё болей цікавых ідэй.

Дзякуй за супрацоўніцтва паштовым работнікам. Намеснік кіраўніка віцебскага філіяла «Белпошта» Алена Бабароўская разам са сваімі калегамі шчыра агітавала за «Звязду» і іншыя рэспубліканскія дзяржаўныя газеты. Дарэчы, магчыма, работнікаў пошты будучы чакаць прыёмныя сюрпрызы. Цікавых прапановаў сумеснай дзейнасці шмат. Галоўнае, каб паважаныя чытачы былі зацікаўленыя ў сярбстве з выданнямі. Дзеля вас працуюць і журналісты, і паштавікі! Будзем разам!

Александр ПУКШАНСКІ.

Падпіска-2008

Крымінал, здарэнні

Прысуд крывіццелям кіраўніка КДК

Вярхоўны Суд уроча агучыў прыгавор па крымінальнай справе, узбуджанай на падставе факта аб нападзе на старшыню Камітэта дзяржкантролю Зянона Ломача.

Як паведамляе прэс-сакратар Вярхоўнага Суда Настасся Цымановіч, самы суровы прыгавор быў вынесены Сяргею Наркевічу. Ён прызнаны вінаватым у перавышэнні службовых паўнамоцтваў і асуджаны да 5 гадоў пазбаўлення волі ў калоніі ўмоўненага рэжыму. Ягоны памагаты — Аляксандр Арлоўскі — таксама прызнаны вінаватым у перавышэнні службовых паўнамоцтваў, але атрымаў 2 гады пазбаўлення волі ў калоніі агульнага рэжыму.

Яшчэ двое фігурантаў па гэтай крымінальнай справе — Юрый Загорскі і Сяргей Манай — абмежаваны па ваеннай службе тэрмінам на 1 год кожны. Гэта азначае, што падчас адбывання пакарання асуджаныя не могуць быць павышаны ў ваенскім званні і пасадзе, кожнаму з іх не будзе залічаны ў тэрмін высылкі па 1 году.

Нагадаю, што напад на кіраўніка КДК 12 ліпеня гэтага года ў Магілёве здзейснілі трое супрацоўнікаў КДБ і адзін — Дзяржсакратарыята Савета Бяспекі. Расследаванне злачынства праводзіла Генеральная пракуратура краіны. Працэс над хуліганамі ў пагонах праходзіў за значныя грошы дзвярцямі. Наконт матываў гэтага злачынства ў Вярхоўным Судзе нічога не паведамляліся. Сам пацярпелы падчас нядаўняй сустрэчы з журналістамі не стаў адмаўляць таго, што напад звязаны з яго прафесійнай дзейнасцю на пасадзе старшыні КДК. Праўда, каму і дзе ён «перайшоў дарогу», Зянон Ломач не ўдакладніў.

Пакараны высокапастаўлены карупцыянер

Калегія па крымінальных справах Вярхоўнага Суда прыгаварыла да 8 гадоў пазбаўлення волі з канфіскацыяй маёмасці былога адвакатнага супрацоўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Уладзіміра Холада.

Як паведамляе прэс-сакратар Вярхоўнага Суда Настасся Цымановіч, колішні чыноўнік прызнаны вінаватым у аволодаванні маёмасцю шляхам падману і зложывання даверам, а таксама ў неаднаразовым падбуктраванні да дачы хабару. Адвадца пакаране ўмоўнавым рэжымам да 3 гадоў пазбаўлення волі ў калоніі ўмоўненага рэжыму.

Іншыя ўзабяснаныя гэтай справай, слуханне якой праходзіла за значнымі дзвярцямі, не паведамляюцца.

Суіцыд пад градусам

Прыкладна 61 працэнт самагубцаў зьявіліся ў рахункі з жыццём у стане алкагольнага ап'янення

Спецыялісты Генеральнай пракуратуры краіны зрабілі аналіз крымінальных спраў, узбуджаных на падставе фактаў самагубства.

Як паведамляе ў прэс-цэнтры Генпракуратуры, за папярэднія тры гады было зарэгістравана 9525 выпадкаў самазбойства. Напрыклад, у 2004 годзе па ўласнай ініцыятыве пайшлі з жыцця 3411 чалавек, у 2005 годзе — 3021, летас — 3093. Самы распаўсюджаны спосаб зьядзення рахункаў з жыццём — павешанне. Яго выкарысталі 82,6 працэнта самагубцаў, 7,4 працэнта — упалі з вышыні, 3,6 працэнта — выкарысталі зброю і іншыя прылады.

Аналіз «сумнай статыстыкі» сведчыць, што сілкінасць да самагубства залежыць ад сацыяльнага статусу людзей, ступені іх уладкаванасці ў грамадстве, узроўню сацыяльна-бытавых зносінаў і матэрыяльнай забеспячэннасці. «Вернай спадарожніцай» самазбойстваў з'яўляецца гарэлка. На працягу памянёных трох гадоў колькасць асобаў, якія добраахвотна пайшлі з жыцця ў стане алкагольнага ап'янення, застаецца амаль нязменнай і склала ў сярэднім прыкладна 61 працэнт. Затое колькасць непаўналетніх самазбойцаў за гэты ж перыяд зменшылася амаль у 2 разы: з 82 да 42. Асноўнай прычынай падлеткавага суіцыду з'яўляецца псіхалагічная няўстойлівасць, дэпрэсіўны стан.

ЖЫЯНДОЛЯ

Выпуск № 16 (21)

Нацыянальная бібліятэка Беларусі знаёміць з рэпрадукцыямі работ Напалеона Орды

Выстаўка рэпрадукцый твораў Напалеона Орды з калекцыі Нацыянальнага музея ў Варшаве адкрылася ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі. Праект прысвечаны 200-годдзю з дня нараджэння Напалеона Орды і падрыхтаваны пры садзейнічанні пасольства Польшчы ў Беларусі, Польскага інстытута ў Мінску.

БЕЛТА. Фота Вольгі ЛАСКІ.

Тэму падказалі чытачы

ПАРАДОКСЫ НАШАГА ЖЫЦЦЯ — АД ТАЦЦЯНЫ ШАМЯКІНАЙ

(Працяг. Пачатак гутаркі з Таццянай Шамякінай у нумары за 24 лістапада.)

Таццяна Івануаўна, надзвычай цікавае меркаванне — у пэўным сэнсе парадоксальнае — выказвае вы адносна Чарнобыльскай катастрофы.

Значыць, і актыўнасць насякомых павінна была ўзрастаць. Яны ж у значнай ступені вымерлі. Перавышаны парог? А можа, Чарнобыль? Спачатку дай ўсплыў папуліцы, а потым радыяцыя знішчыла прымітыўныя стварэнні? Але ж вучоныя сцвярджаюць, што пасля гіпатэтычнай атамнай вайны маюць шанец выжыць менавіта тараканы — такая ў іх сіла жыцця. З другога боку, усё ж іншыя насякомыя засталася (хоць матыльцоў стала наможа менш), а колькасць кіляшчоў у лясак дык яшчэ наможа і павялічылася. Я думала над тым, што, магчыма, у кватэрах дзейнічае залішне моцны электрамагнітны фон — вялікая колькасць розных прыбораў, выпраменьванні якіх не вельмі спрыяльна для хатніх насякомых: мікрахвалевыя печкі, камп'ютары, мабільныя тэлефоны... Дзейнічае, відаць, і больш глабальны фактар. Але які?

— Назіранне ў найвышэйшай ступені дакладнае, хоць мала хто задумваўся пра гэта. — З насякомымі ўвогуле вельмі складана. У малюнках палеалітычных людзей ёсць аднострэчанні чалавека-насякомых... Чаму з'явілася такія вобразы? Тыя ж мурашкі ці тэрміты, які мы ведаем, цудоўныя будаўнікі, у іх шмат таямнічага — гэта своеасаблівыя цывілізацыя, паралельная чалавечай. Хоць мы вельмі мала ведаем пра яе, аб вачым увогуле не здагадваемся. У той жа час і яны не здагадваюцца пра нашу цывілізацыю...

— Серыялы адвучлівы людзей ад кнігі: чытанне — усё ж праца, а тут розныя жыццёвыя перыпетыі назіраеш, быццам глядзіш у вокны суседа, без усялякіх намагаўняў. Акрамя таго, дэмаграфічная сітуацыя, як ні парадоксальна гэта гучыцца, ніяк не палепшыцца, пакуль будучы ісці шматлікія серыялы: яны дэвалюавалі каханне. Навошта ў жыцці пакутаваць, перажываць, высявятляць адносіны, які могуць лёгка і бескалятна жыць у вольнай свабодзе? Нават зніжэнне бабалеў на лавачках перад пад'ездамі — таксама адзнака серыяльнай элітэ: бабульты задавальняюць сваю прагу жыць жыццём іншых людзей, глядзячы кінастужкі. Але лепш бы яны дыкалі свежым паветрам!

Прачытала пра «разлом зямной кары» і ўгадала Жуль Верн, яго «Падарожжа да цэнтру Зямлі». Многія прадбачанні пісьменніка-фантаста спрадзіліся, толькі вось дарогу ў цэнтр Зямлі пакуль не знайшлі. Магчыма, яе варта шукаць тут, «на разломе зямной кары» ў Беларусі?

— Звычайна лічыцца, што з пячоры ці пасярод гары можна прайсці ў цэнтр зямлі. А калі ў нас разлом... Гэта, хутчэй, прагіб. Самыя розныя меркаванні ёсць наконт Чарнобыля. У мяне ж муж геолог, і ён мне пра структуру нашай беларускай зямлі распавядаў, ды і я чытала некаторыя спецыяльныя даследаванні... У прыватнасці, калі навуковыя фіксавалі вялікую колькасць зямлярэісу ў ваколіцах ЧАЭС, значыць, выключна стабільная Руская платформа (а Беларусі — на самым яе краі) пайшла шматлікімі трэсчыванамі. Магчыма, гэта адбылося таму, што сама планета Зямля раптам, невядома на якой прычыне, у 1984 годзе расцягнулася Уздоўж сваёй восі на 15 м (на думку расійскага геофізіка Яўгена Баркоўскага). Вось спрадэдувана прычына Чарнобыльскай катастрофы! А Зямля змяняе форму, відаць, таму, што Сонечная сістэма ў сваім руху па Галактыцы ўвайшла ў нейкую асабліваю касмічную зону. Мы — «дзед Галактыкі», а не толькі Зямлі. Чамусьці забываемся пра гэта.

Таццяна ШАМЯКІНА з бацькам Іванам ШАМЯКІНЫМ і дочкамі.

«...Серыялы адвучлівы людзей ад кнігі: чытанне — усё ж праца, а тут розныя жыццёвыя перыпетыі назіраеш, быццам глядзіш у вокны суседа, без усялякіх намагаўняў. Акрамя таго, дэмаграфічная сітуацыя, як ні парадоксальна гэта гучыцца, ніяк не палепшыцца, пакуль будучы ісці шматлікія серыялы: яны дэвалюавалі каханне. Навошта ў жыцці пакутаваць, перажываць, высявятляць адносіны, які могуць лёгка і бескалятна жыць у вольнай свабодзе? Нават зніжэнне бабалеў на лавачках перад пад'ездамі — таксама адзнака серыяльнай элітэ: бабульты задавальняюць сваю прагу жыць жыццём іншых людзей, глядзячы кінастужкі. Але лепш бы яны дыкалі свежым паветрам!

— Цікава, а як вы, філолаг, ставіцеся да тэлесерыялаў па класічных творах «Дыябел», «Майстар і Маргарыта»? Сцвярджаюць, што ў бібліятэках кнігі Дацэўскага і Булгакава сталі асабліва запатрабаванымі пасля гэтых серыялаў.

— Так, гэта праўда. Яму ў канцы 40-х—пачатку 50-х гадоў і ў галаву б не прышлося нас пахрысціць. Хоць мае цёткачы вучылі мяне хрысціцца, хрысціць падшукчы, маліцца на ноч — і ўсё без ведама бацькі...

— Некаторыя ж тайна хрысцілі сваіх дзяцей.

— Дык мая старэйшая сястра хрысцілася. Маці і яе сястры пахрысцілі Ліну, уявіце сабе, у вайну, гэта англійская карціна, яшчэ чорна-белая, — серый дэваціст. Талды яна ўсёй вельмі захапіла... Але тады яна не перарывалася рэкламай...

— Так, гэта праўда. Яму ў канцы 40-х—пачатку 50-х гадоў і ў галаву б не прышлося нас пахрысціць. Хоць мае цёткачы вучылі мяне хрысціцца, хрысціць падшукчы, маліцца на ноч — і ўсё без ведама бацькі...

Юрый ШАЎЦОЎ: «Будзем мець нарошчванне двухбаковых адносінаў з краінамі ЕС, якія з'яўляюцца нашымі суседзямі»

Намеснік міністра замежных спраў Беларусі Валерый Варанецкі заявіў падчас Х Мінскага форуму, які праходзіць дзямі, што для значнага палепшэння адносінаў Беларусі і ЕС «спатрэбіцца некаторы час». Пры гэтым ён дадаў, што рух насустрач адзін аднаму павінен грунтавацца на аснове «канструктыўнага і ўзаемапаважлівага дыялогу»... Аб адносінах Беларусі з ЕС карэспандэнт «Звязды» гутарыць з беларускім палітолагам Юрыем ШАЎЦОВЫМ.

— 3 пачатку 2007 года, пасля нафтазаважана канфлікту з Расіяй, улады Беларусі дэкларуюць жаданне актыўнага супрацоўніцтва з Еўропай. Чого, на ваш погляд, было больш на шляху спроб палепшыць адносіны з Еўропай — поспехаў ці няудач?

— Думам, поспехаў было крыху больш. Бо як і ў мінулыя гады, сёння Беларусь мела вялікую праблему — адмоўнае сальда ў знешнім гандлі. І адмоўнае сальда ў гандлі з Расіяй мы заўсёды кампенсавалі станоўчым у гандлі з Еўропай. Гэты год не быў выключэннем. Мы сутыкнуліся з праблемай у гандлі з Расіяй, і гандаль з Еўропай дазваляе нам стрымліваць іх.

— Думам, яшчэ працяглы час нашы адносіны будуць заставацца прыкладна такімі ж, як і зараз. Досягчы замарожэння. Бо 152 уладасці ў гэтых краях па сур'ёзным палітычным збліжэнні сёлетня, на жаль, не адбылося.

— Калі вы гаворыце пра інвестыцыі, то маецца на ўвазе ў першую чаргу продаж акцый

кампаній Velcom аўстрыйскаму інвестару?

— Так, у першую чаргу — гэта здзелка. Акрамя таго, пайшло мець траншаў еўрапейскіх банкаў.

— Еўрасаюз настойвае на тым, што пачатак актыўнага супрацоўніцтва з Беларуссю магчымы толькі пасля выканання краінай 12 умоў. Ці асноўныя з гэтых умоў? Ці магчыма звязанай з паразуменнем?

АРХІЎНЫ БАРТЭР

Учора ў Нацыянальным гістарычным архіве Беларусі адбыўся абмен копіямі дакументаў паміж беларускім і польскім архівамі. Скарбніца Нацыянальнага гістарычнага архіва Беларусі папоўнілася копіямі дакументаў па гісторыі Беларусі з фонду князёў Радзівілаў за XVII—XIX стагоддзі. Польскім калегам з Галоўнага архіва старажытных актаў у Варшаве былі перададзены ўзямныя копіі дакументаў па гісторыі Падляшша з фонду «Бранскі гродскі суд» за XVI—XIX стагоддзі.

Гэта не першы вопыт такога ўзаемадзеяння беларускага і польскага архіваў, новыя «каменныя» копіі папоўняць фонды абодвух архіваў і, безумоўна, дапамогуць у гістарычных даследаваннях. Наогул у адпаведнасці з Дагаворам, заключаным паміж архівамі, бакі абавязаліся перадаць аднаму на эквівалентнай аснове копіі дакументаў па гісторыі краін перыяду XVI — пачатку XX стагоддзя ў колькасці 160 383 кадры. Супрацоўніцтва архіўных службаў Беларусі і Польшчы вядзецца ўжо даўно, ва ўсякім разе адпаведным пагадненнем яно было замацавана яшчэ ў 1992 годзе.

У дні Каляднага посту абмежаванне ў ежы павінна суправаджацца малітвай і пакаяннем

Галоўнай мэтай 40-дзённага Каляднага посту з'яўляецца духоўнае ачышчэнне чалавека праз пакаянне і малітву, паведамлілі ў Мінскім епарыяльным упраўленні Беларускай праваслаўнай царквы.

Дзёнік бландзінкі

У ШТО Я ВЕРУ

Веру, што сярод мізантропаў няма вялікіх пісьменнікаў. БЕЛАРУСКАЕ У мяне складаны перыяд. Блізкія мне людзі трапілі ў бальніцу. Азін ляжыць на адным канцы горада, другі — на другім. Першая палова дня ў адной медычнай установе, другая — у другой. І вось пераезджаючы з адной бальніцы ў другую, я паўсонна мару: «Эх, харашо б яны ў адным месцы ляжалі!»

Алла МАЧАЛАВА.

Разам з тым у епарыяльным упраўленні адзначылі, што цялеснае ўстрыманне не прынясе карысці, калі не будзе спалучацца з устрыманнем душэўным: у дні посту верніку неабходна адмовіцца ад наведвання забаўляльных устаноў, тэатраў, прагляду забаўляльных фільмаў і тэлеперадач, бескарных разоў. Акрамя таго, вернікам не трэба забываць і аб дабрачыннасці.

Кар. БЕЛТА. Гэты мудрыя словы належыць вядомаму амерыканскаму журналісту Олдэну Уілкіну. Тыя, хто цікавіцца камп'ютарамі, ведаюць гэтак імя. Аднойчы яму даялося браць інтэрв'ю ў сусветнай знаменнасці — пісьменніка Уладзіміра Набокова. Менавіта тады быў прыдуманы «смайлік» — значок-умешка, якую маюць у электронных лістах з двух кропкаў і дужкі, каб абазначыць сваю прыязнасць. Значку гэтакім яны сорак гадоў. А для мяне ён — сімвал сучаснага жыцця.

— Некачаны парадокс з журніліскай практыкі. 95 гадоў назад у Смольні адбылася першая сустрэча Яні Купалі і Якуба Коласа. Рытухуны публікацыя, я працягвала падрабязна ўспаміны Коласа пра тое, як добра яны сустрэліся: абодва маладыя, не раз і не два ўзімалі чаркі «за знаёмства»... Некачана паступіла «рэкламацыя», у якой чытачка ўпікала: як вы маглі змясціць гэты ліст, нельга «развешчыць» класікаў... Нібыта яны ўжо нарадзіліся калі не помнікамі, дык зашліпені калі не ў гэты «рупаўнік ідэй»... Таксама стэрэатып?

ЖОУТАЯ СТРАЛА Учора мне «пашанцавала» сесці ў маршруты побач з кіроўцам. За перажыванымі апошніх дзён я некалькі падзаважыла пра свае жаноўныя чары, а дарма. Нягледзячы на тое, што за ўсю паездку вымавіла толькі тры словы — «вакзал» і «на вакзал», хлопцы не сумняюся ўсю дарогу — балбатаў і балбатаў. Нават песеньку папосваю ўключыў на ўвесь салон — само сабой пра адзіноцтва... І вось паміж фактамі яго сумніўнай бяграфіі я дэвалюавала шмат цікавага. Напрыклад, што ён усю два тыдні на маршруты шафёрыць, што з раніцы яму моцна пабілі машыну, што ездзіць нельга, але трэба здаць вырुकчу... Праз кожную тры хвіліны ён паўтараў — «не баісь, дзядзенькі!»

— Некачаны парадокс з журніліскай практыкі. 95 гадоў назад у Смольні адбылася першая сустрэча Яні Купалі і Якуба Коласа. Рытухуны публікацыя, я працягвала падрабязна ўспаміны Коласа пра тое, як добра яны сустрэліся: абодва маладыя, не раз і не два ўзімалі чаркі «за знаёмства»... Некачана паступіла «рэкламацыя», у якой чытачка ўпікала: як вы маглі змясціць гэты ліст, нельга «развешчыць» класікаў... Нібыта яны ўжо нарадзіліся калі не помнікамі, дык зашліпені калі не ў гэты «рупаўнік ідэй»... Таксама стэрэатып?

БЕЛАЗЬ НА ДУШУ Чытаю кнігу маладога пісьменніка Літэра Кудрыцкага. У свае дваццаць сем ён і футбольны агітатар, і літаратурны крытык, і дзіцячы пісьменнік, і нават мультыплікатар. Але ў якім бы літаратурным жанры ні працаваў Кудрыцкі, усё атрымліваецца ў яго беларускай. Напрыклад, зэс «Жыццё з пасяродняй тэрыфікацыі: беларусы і мабільны» — беларускі адзак галагусеўскаму «Шанялю».

— Думам, такія погляды таксама павінны ў нашым жыцці існаваць. Не тое што кансерватыўныя — але, так бы мовіць, ідэальныя погляды на класікаў. Каб не гаварыць пра іх нічога дрэннага. У мяне нават установа такая... Калі я стала загадчыка кафедры, абвясціла сваю праграму: як можна мець у лекцыях негатыў, як можна больш пазітыўна змясціць увагу на вечныя каштоўнасці: прыгажосць прыроды, прыгажосць кахання, сярбоскоў адносінаў, дома, маці, сям'і... А то для некаторых ледзь не модаю стала ўзводзіць у абсалют «льжыку дзёгчю», не звяртаючы ўвагі на «бочку мёду».

Усплухаўся ў гэтую інтанацыю: «О, як выбіраюць сабе «трубку» тыя, хто насамрэч не мае на яе грошай! Яны сонца за рэкламай новых тэарыяў панаў, чытаюць у газете абвесткі аб продажы патрыманыя мабільныя ды рэгулярна набываюць глянячыя часопісы, прагна разглядаючы формы недасягалных і ад таго яшчэ больш жадаючых мадыляў».

Міжнародны музычны фестываль

У Віцебску праходзіць міжнародны музычны фестываль памяці нашага знакамітага землека — музыкаслова, тэатразнаўцы Івана Іванавіча Сялярцінскага.

Анталогія беларускай песні

Нагневалас жонка на мужа

Усялякі жарт вынікае з канкрэтнага здарэння. Вельмі часта сямейныя перыпетыі набываюць жарталівы асвятленне. І ў песні «Нагневалас жонка на мужа» адлюстравана звычайная з'ява. Так адбываецца там, дзе знікае любоў між людзьмі, а потым страчваюцца шчырасць, увага, і паступова пашыраюцца аб'яка-

васць, адасабленне. Аднак у народных творах заўсёды дэцка падказка, выказваецца спадзяванне на лепшае. Песня «Нагневалас жонка на мужа» запісаная ў многіх рэгіёнах нашай краіны. Змяшчаецца яе варыянт, які ў 1928 годзе запісала Рыгор Шырма ў роднай мясціне.

для індывідуальных падпісчыкаў	63850	8800 рублёў на месяц 26400 рублёў на квартал 52800 рублёў на паўгоддзе
для ветэранаў вав і пенсіянераў	63145	8300 рублёў на месяц 24900 рублёў на квартал 49800 рублёў на паўгоддзе
для ведамасных падпісчыкаў	63858	14000 рублёў на месяц 42000 рублёў на квартал 84000 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ ўСТАНОВАў МІНІСТРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТРСТВА АХОВАў ЗДРАВОўЯ	63239	12800 рублёў на месяц 38400 рублёў на квартал 76800 рублёў на паўгоддзе
ПАПІСКА «ДА ЗАПАТРАБАВАННЯ» (праз кіёскі Мінгарсаюздруку)		
для індывідуальных падпісчыкаў	63850	7460 рублёў на месяц 26400 рублёў на квартал 44760 рублёў на паўгоддзе
для ветэранаў вав і пенсіянераў	63145	6990 рублёў на месяц 20970 рублёў на квартал 41940 рублёў на паўгоддзе
для ведамасных падпісчыкаў	63858	9938 рублёў на месяц 29814 рублёў на квартал 59628 рублёў на паўгоддзе
ВЕДАМАСНАЯ ПАПІСКА ДЛЯ ўСТАНОВАў МІНІСТРСТВА АДУКАЦЫІ, МІНІСТРСТВА КУЛЬТУРЫ І МІНІСТРСТВА АХОВАў ЗДРАВОўЯ	63239	9431 рублёў на месяц 28293 рублі на квартал 56586 рублёў на паўгоддзе

ВЫПІСАЙЦЕ «ЗВЯЗДУ» ЗА І КВАРТАЛ І ПАЎГОДДЕ 2008 ГОДА

3 БЯСПЛАТНЫХ ЎКЛАДКАМІ

МЕСТНОЕ САМУПРАВЛЕННЕ

СВАЯ СПРАВА

КУПІ ЛЕПШАЕ!

ТЭАТРАў ПАСЛУТІ ЦЭНЫ

Кратна з'яўляюцца

— Дзякуй і Вам за цікавыя і часам парадоксальныя пытанні!

Таццяна ПАДЛЯІК. Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ. Ад РЭДАКЦЫІ. Таццяна Івануаўна Шамякіна ўзнагароджана медалём Француска Скарны. Шчыра вішучем!

Я прынёс дубінку да тваго спілку. Мільняк устала, як і не ляжала, Абняла мілога і пацалавала.

— Дзякуй табе, мілы, што ты дагадаўся, На маю хваробу спосабу стараўся. Бо мне не балела ні цела, ні косці, Толькі я ляжала з вялікае злосці.

Апошні радок кожнага двухрадкоўя паўтараецца.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

КУПИ ЛЕПШАЕ!

ТАВАРЫ ПАСЛУГ ЦЭНЫ

Выпуск № 20 (32)

ЧЭК — АРГУМЕНТ ВАЖНЫ. АЛЕ НЕ АДЗІНЫ...

Я набыў на рэзавым рынку свiтар, але радаваўся пакупцы на доўга. Пасля мыцця ў пральнай машыне свiтар зменшыўся на некалькі памераў, хоць я захаваў рэкамендацыі па догляду, указаныя на яго маркіроўцы, мыў свiтар у вадзе 30-градуснай тэмпературы. Хачу цiпер прад'явіць прэтэнзіі да прадаўца, але чэка на руках у мяне, на жаль, не засталася. Што ў гэтай сітуацыі можна зрабіць?

П. Сідаровіч, г. Баранавічы.

Адсутства з'яўляецца дакумента, які пацвярджае факт пакупкі тавару, не з'яўляецца падставой для адмовы ў задавальненні яго патрабаванняў. Для пацвярджэння факта пакупкі тавару могуць выкарыстоўвацца паказаныя сведкаў, элементы ўпаковачнага матэрыялу (тары), на якіх маюцца аднакі, якія пацвярджаюць, што пакупка тавару ажыццяўлялася ў дадзенага прадаўца, а таксама дакументы і іншыя сродкі, якія ўказваюць на ахвяццёўленне пакупкі тавару ў дадзенага прадаўца (пункт 5 артыкула 19 Закона «Аб абароне правоў спажываўца»).

ЯК ПРАВЕРЫЦЬ КАСІРА?

Падкажыце, калі ласка, што рабіць, калі сумняваешся ў сумленнасці касіра. У магазіне, што побач з домам, кожны вечар вялізныя чаргі. Усе нервуюцца: і прадаўцы, і пакупнікі, і касіры. Пералічваць грошы побач з касой не заўсёды атрымліваецца. Але дома я ўжо неаднойчы заўважала недастачу ў сваім кашальку. Хутчэй за ўсё, па прычыне свайго дрэннага зроку, я аддаю касіру купюру большай вартасці. Аднойчы я гэта заўважала, не адыходзячы далёка ад магазіна. Тут жа вярнулася назад. Але касірка, маладзенькая дзвюччынка, адмакнулася ад мяне, маўляў, не перашкаджайце, жанчына, працаваць, не затрымлівайце чаргу. Пасля такога зняважання не хачоцца нават заходзіць у гэты магазін. Але альтэрнатывы яму няма, у раёне новабудуюць магазіны ў дэфіцыце. Ці можна ў такой сітуацыі даказаць сваю праўду?

С. Ласунова, г. Мінск.

Лепшы спосаб зберагчы свае грошы — гэта пералічваць іх, не адыходзячы ад касы. Згодна з Правіламі ажыццяўлення гандлю і грамадскага харчавання, касір ці іншы работнік, які ажыццяўляе прыём наяўных сродкаў, павінен ажыццяўляць разлікі з пакупніком у наступным парадку: выразна назваць суму грошай, атрыманую ад пакупніка, пакасаць гэтыя грошы асобна на бачнае для пакупніка месца, выбіць чэк, назваць пакупніку суму здычы і ўручыць яе разам з чэкам, затым пакасаць атрыманую ад пакупніка наяўную грашовую сродкі ў скрыню для грошай касавога падсумоўвальнага апарата ці спецыяльнай камп'ютарнай сістэмы.

Пры ўзнікненні спрэчкі аб пашыцы ў выданы здычы ці ў сітуацыі, калі пакупнік лічыць, што ён замест меншай купюры перадаў прадаўцу купюру большай вартасці, пакупнік мае права патрабаваць ад прадаўца правядзення зверкі паказанняў кантрольнай ленты касавога падсумоўвальнага апарата ці спецыяльнай камп'ютарнай сістэмы з фактычнай сумай наяўных грашовых сродкаў у скрыні для грошай.

Простыя рэчы

Пра хлеб можна расказаць бясконца. Пра тое, як яшчэ 15 тысяч гадоў таму людзі навучыліся збіраць, а потым і культываваць хлебныя злакі, есці іх сырымі, потым расціраць камянямі і змешваць з вадою. Першы хлеб быў звычайнай кашай. Археалагі дакладна ўстанавілі, што прапрабабай нашага хлеба была менавіта зерневая, мучная са з'яўленнем жорнаў, полікуа. Яшчэ і сёння ў некаторых народаў Азіі і Афрыкі яна існуе. Пра тое, што яшчэ 5—6 тысяч гадоў таму людзі авалодалі тэхналогіяй раздзярвання цеста шляхам яго зброджвання. Пра тое, што тысячагоддзі хлеб быў не толькі самастойнай стравай, але і лічыўся лекавым сродкам, да і быў ён даступны толькі самым багатым людзям. Пра тое, што яшчэ ў сярэднявеччы ў Еўропе была каралёўская сям'я ела толькі свежажаспечаны хлеб, хлеб учарашняй выпечкі прызначыўся для вышэйшага слою, а калі ён выпечаны два дні таму — яго спажывала дробнапамясная дваранства, хлеб трохдзённай выпечкі — для манахаў і школьнікаў, ну а чатырхдзённым хлебам карміліся сяляне і дробная рамесніцтва.

Старажытнім часам мы абавязаны і самай назвай хлеба. Яшчэ грэчаскія майстры прымянялі для вытворчасці хлеба спецыяльныя гаршкі «клібанас». У старажытных готыя яно перайшло ў «хлайф», а ў старагерманскай мове — «хлайб». Адаптуюць наш «хлеб», і ўкраінскі «хліб». Але звернемся да звычайнага нам з дзясцінага простага бохана, які мы называем «чаглінай», «чаглінкай». Напісаў гэта і спыніўся. Не, давай малых палкавуды беларусую ўжо далёка не «чаглінка» атэямасліваецца са значэннем «бохан хлеба».

Я часам уяўляю, як мая бабуля, якая пражыла больш за дзевяноста гадоў, заходзіць у суманую хлебную кухню: кое тут здзіўлена — поўная разгубленасць. Дзясціт гаўтункаў, на лобы густ і мудрагелістасць, а формы, формы! І ў асноўным у цялафане. І ці здагадацца было б бабулі, што цялафан гэты для даўжэйшага захоўвання сучасных боханай, для таго, каб не дацькалася да хлеба старонняя мука. Так што, славетны некалі выраз чароўнага развітага сацыялізму «Хвала русоў пацхнуць хлебам!», у немцы страчвае сваё значэнне.

Бабуля за сваё жыццё выпекла шмат хлеба. Шмат даставала з печы цудоўных, духмяных боханай. Некалі мы, маладыя пазты, шмат часу вылучылі ў сёння кроў забытага, але вельмі цікавага, арыгінальнага не толькі ў пазыі, але і ў жыцці Сцяпана Гаўрусэва. А вось яго помніца:

А з печы бохан вымыш — ён руковы, Як жыццёўскага сонца дыск Барвовы. Бабуля перажыла шмат войнаў і напастыў, якія ў XX стагоддзі спусцілі на нашы зямлі. Даводзілася ёй не толькі радавацца «руковым боханам», але і есці іх, расчыненыя на самых разнастайных дабўках — ад нішчынення, зразумела.

Некя прачытаў у Янкі Брыля: «Хлеб з ільняной макіянай не кроіцься. Ламалі яго кавалкамі, накалоў-

ШАМΠΑНСКАГА БУДЗЕ УДОСТАЛЬ!

Да Новага года сталіца пачынае рыхтаваць запасы шампанскага. Ужо зараз на складах знаходзіцца каля 60 тысяч дал напую, а ўсяго да продажу ў перадсяточныя дні ў Мінску будзе назапашана 152 400 дал гэтага ігрыстага віна.

Да таго ж, як раскажу першы намеснік начальніка Галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінска гарвыканкома Уладзімір Калтовіч, Мінск завод вінаградных вінаў плануе паставіць спажываўцам яшчэ і шампанскае «Москва адолювава». Аматыры ж за межамі напю таксама не адчуваюць дэфіцыту — павялічана квота на імпортныя грыстыя віны.

«Павышаны попыт на гэты напой з'яўляецца традыцыйным, — паведамляе Уладзімір Калтовіч. — Праблема з набыццём шампанскага не будзе». Дарэчы, цана на яго павялічылася. Калі раней яно каштавала 6860 рублёў, то сёлета за бутэльку бруту ўжо трэба

ФОТА БЕЛТА

адаць 8510 рублёў. А вось кошт больш дарагага, «Радзівіў», за год павялічыўся нязначна — з 15 990 да 16 110 рублёў. Рост цаны звязваюць з зацверджаным узроўнем інфляцыі.

Акрамя таго, ужо вядома дата старту ёлачных кірмашоў. Яны пачнуць працаваць з 24 снежня. Усяго ў Мінску будзе арганізавана каля 90 месцаў, дзе можна будзе набыць з'яўленаю прыгажуню. Да 31 снежня гандаль імі будзе нспынены, кошт ёлкі вышынёй да аднаго метра складзе 9310 рублёў.

У сталічных універсамх ужо ідзе гандаль навагоднімі таварамі. Рыхтуюцца і кандытарскія фабрыкі. Па ўсёй краіне прапанавана каля 50 найменшай разнастайных набораў святочных прысмакаў, кошт аднаго «кошыка» складае ад 4200 да 94 400 рублёў.

Дарэчы, у час каталіцкіх і праваслаўных Калядкаў, неспасрады 31 снежня сталічныя харчовыя магазіны будуць працаваць па рэжыме рабочага дня. А вось у гандлёвых пунктах, дзе прадаюць нехарчовыя тавары, гэтыя святочныя дні аб'яўлены нерабочымі. Але, па жаданні кіраўніцтва гэтых прадпрыемстваў, дзверы магазіна могуць быць адчыненыя для пакупнікоў і ў свята.

Што ж датычыцца ўвогуле ўсіх арганізацый грамадскага харчавання, то ўжо з 15 снежня і з 1 студзеня яны працуюць без выхадных дзён а рэстараны і кафе — нават да шасці гадзін раніцы. Згодна з загадам ўпраўлення спажывецкага рынку сталіцы, з 17 снежня і з 18 студзеня магазіны не маюць права спыняць сваю працу для правядзення рамонтаў, інвентарызацыі і санітарных дзён. «Дэфіцыту, перабору ў пастаўкамі прадукцыі ў магазіны ў час зімовых святаў не будзе», — запэўніў Уладзімір Калтовіч.

Дамітрый АЛЬФЕР.

У Беларусі максімальны штраф за незаконна ссечаную елку складзе Br1 млн 750 тыс.

У сувязі з набліжэннем калядных і навагодніх святаў Міністэрства лясной гаспадаркі ўзмацняе ахову лясных масіваў. Ва ўсіх лясгасах ствараюцца спецыяльныя брыгады па ахове лясных масіваў, устанавіваюцца шлагбаўмы пры ўездзе ў лясную зону, праверацца транспарт на выездзе з яе, паведамляе БЕЛТА вядучы спецыяліст сектара аховы і абароны лясу міністэрства Мікалай Юрэвіч.

Нагледзячы на тое, што да святаў яшчэ далёка, супрацоўнікі лясной аховы вядуць пільнае назіранне за сваёй тэрыторыяй. У выхадныя дні кантроль будзе яшчэ больш ўзмоцнены — выяўляць лясных бракераў даламогуч створаных мабільных групы са службовых асобаў Дзяржаўнай лясной аховы, супрацоўнікаў міліцыі і Дзяржаўнай інспекцыі па ахове рэсурсаў і жывёльнага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. На ўездзе у прамысловыя гарады будуць устаноўлены экалагічныя пасты: прадстаўнікі лясной аховы і ДАі будуць правераць у вадзіцельскія дакументы, што пацвярджаюць легальнасць набыцця елак, — чкі або накладчы.

Да 15—20 снежня, калі пачнецца масавая адрэзка навагодніх ёлак у прамысловыя гарады, спецыяльныя брыгады прыюдуць на кругласутачны рэжым работы. Мікалай Юрэвіч адзначае, што ў гэтым годзе

дзе значна ўзраста адказнасць за незаконную высеку лясу. З 1 сакавіка ўступіў у сілу нова Кодэкс аб адміністрацыйных правапарушэннях, згодна з якім за незаконнае знішчэнне або пашкоджанне драўніна-на-хмызняковай або іншай расліннасці ў лясках першай групы (асабліва каштоўны парод дрэў) на грамадзяніна можа быць накладзены штраф у памеры ад 20 да 50 базавых велічынь, а на індывідуальнага прадпрыемальніка — ад 20 да 200 базавых велічынь. З 1 снежня памер базавай велічыні складае Br35 тыс., а максімальны штраф для прыватнай асобы — адпаведна Br1 млн 750 тыс.

У астатніх лясках за аналагічныя парушэнні прадугледжаны штрафы ад 10 да 30 базавых велічынь для грамадзян (раней — ад 1 да 3) і ад 10 да 150 базавых велічынь — для індывідуальных прадпрыемальнікаў (раней ад 3 да 10). Акрамя таго, пры выяўленні матэрыяльнага ўрону лясгасам ад незаконных высечак лясу вінаватныя асобы павіны кампенсавать яго ў поўным памеры: за кожную ссечаную елку — 0,8 базавых велічынь. Калі елка немагчыма рэканструктаваць, то парушальнік выплаціць адну базавую велічыню. Таму ва ўсіх адносных спрасідэй і большы выгадна культаж навагодня ёлкі на спецыялізаваных ёлачных базарах, якія пачнуць працаваць з 15 снежня.

Дзед Мароз і Снягурка — Br77 тыс.

Задумаецца аб сустрэчы Новага года і заказваць візіт Дзеда Мароза і Снягуркі мінчанам трэба ў бліжэйшы час. Навагоднія персанажы па жаданні кліентаў будуць прыходзіць у кватэры і офісы ўжо з 20 снежня.

Як паведамляе ў студэнцкім бюро КУП «Маладзёжная сацыяльная служба», якое прадастаўляе дадзеныя паслугу грамадчанам, прыход Дзеда Мароза са Снягуркай 31 снежня абдыццёца мінчанам у Br77 тыс. У ролі Дзеда Мароза і Снягуркі будуць выступаць сталічныя студэнты. На працягу 25 хвілін яны будуць расказваць вершы, гуляць з дзецьмі ў розныя гульні і конкурсы, загадваць загады, вадзіць карагоды. Да

30 снежня за такі візіт трэба будзе заплаціць некалькі меншую суму — Br72 тыс. У той жа час пры жаданні арганізаваць свята дома самастойна можна ўзяць касцюмы навагодніх персанажы напрокат — кошт двух касцюмаў на суткі складае Br120 тыс.

У цэперашні час завяршаецца набор хлопцаў і дзяўчат на ролі казачных чаруйкоўку, падрыватваны захапленны навагодні сцэнарый. Першы Дзядзі Марозы і Снягуркі з'явіцца на вуліцах Мінска ўжо 20 снежня. Акрамя таго, аформіць заказ на вішаванне навагодніх персанажы дома можна ў сталічных Дамках прамі.

Кар. БЕЛТА.

Карысная парада

ПЛЮСЫ І МІНУСЫ ЭЛЕКТРАЧАЙНІКА

Колькі гадоў таму, калі гэты электрабывае прыбор пачаў у масавым парадку з'яўляцца на нашых кухнях, часам можна было пачуць здзіўленае ад іх карыстальнікаў: як, у вас яшчэ няма электрачайніка? Цяпер такое наўрад ці магчыма. Па-першае, як кажучы, здаволіліся, па-другое, ужо самі ўдалодальнікі электрачайнікаў заўважылі, што яго наяўнасць у кватэры — не толькі плюс, але і пэўныя мінусы. Галоўны з іх звязаны, як усё ўжо, напэўна, здагадаліся з «пражэрліваасцю» прыбора. Так-так, тарыфы на электраэнергію ніхто не адмяняў і за зручнасці даводзіцца плаціць. Ці шмат? Адна знаёмая пенсіянерка, якая прахывае адна, адмовіўшыся ад штодзённага выкарыстання з нагоды і без яго электрачайніка, за месяц эканоміла недзе 20 кілават-гадзін. Магчыма, нашмат, але ж і падлікі былі прыблізнымі, і влікаў сям'і не было.

Так, разам з электралігой, пральнай машынай, прасам і мікрахвалевай печу электрачайнік з'яўляецца адным з самых магчымых бытавых электрапрыбораў. Дарэчы, калі вы пражываеце ў староым доме, падумайце, ці вытрымае такую нагрузку ваша электраправадка. У крайнім выпадку як мінимум не ўключайце яго ў сетку адначасова з іншай электратэхнікай, асабліва, як ужо гаварылася, не мешаю «пражэрлівае».

Але што гэта мы пачалі адразу з мінусаў? Электрачайнік — увогуле карысная рэч, даволі простая ў абыходжанні. Заліў ваду, націснуў кнопку і можна не хвалюцца: калі закіпіць, сам адключыцца, яшчэ і сігнал вам можа падаць. А, галоўнае, хутка. Дызайнам сучасны электрачайнік таксама радуе вока гаспадарку. Будзем выбіраць? Знешняе афармленне, канкрэтная фірма пакінем па-за кадрам нашых нататкаў. Гэта справа густу і кішэнні канкрэтнага спажываўца. Нас жа будучы цікавіць простыя і канкрэтныя характарыстыкі: магчымасць, аб'ём, тып награвальнага элемента і падстаўкі.

Першая, як мы ўжо гаварылі, павінна «адваляцца» вашай прыводчы. Не ганіцеся за высокімі лічбамі. Што з таго, што вада закіпіць на 5 секунд хутчэй? Мінімальная магчымасць у 1000—1200 Вт, падаецца, будзе цалкам дастаткова. Аб'ём таксама можа быць розным, аднак, як сведчыць вопыт, большасць аддае перавагу электрачайнікам недзе на 1,5 літра. Для сям'і з некалькіх чалавек гэта аптымальная лічба: хоцьці ўсім гарбаты—кавы папіць, яшчэ і на дабраўку застанецца. Калі збіраюцца гасці, такі чайнік даводзіцца ставіць яшчэ раз, але не купляць жа дзеля некалькіх выпадкаў за год двухлітровы. Ды і чым большы аб'ём, тым больш абыходзіцца яго карыстанне. Для аднаго ці аднаго—двух чалавек варты набыць электрачайнік аб'ёмам да літра. Хоць гэта не прынцыпова, наколькі нават у большы па аб'ёме можна наліць вады столькі, колькі трэба (але ні ніжэй за часам вызначаны мінімальны аб'ём).

Награвальны элемент бывае двух тыпаў і тут ужо дзвядзецца паламаць галаву, чаму ж аддаць перавагу. Прыкільніты закрытыя (у выглядзе дыска на дне чайніка) налягальнага элемента скажучы, што яго зручна ачышчаць—мыць ад накіпу, не трэба кантраляваць, ці цалкам ён закрыты вадою. Праблема тут можа быць толькі ў тым, што ў некаторых мадэлях закрыты награвальны элемент не падлягае рамонтаў і калі ён сапсаваны, электрачайнік можна выкарыстоўваць хіба толькі для паліўку кветак.

Акрытыя награвальны элемент у выглядзе спіралі можна набыць асобна фактычна ў любым гаспадарчым аддзеле. Але пры карыстанні трэба сачыць, каб вада цалкам яго закрывала. Спіраль нярэдка на мыць ад накіпу, а выконвае гэтую працэдuru дзвядзецца рэгулярна. З-за накіпу працэс закіпяння вады можа істотна павялічыцца па часе, сам кіпень атрымліваецца не надта «мачным» з-за трапішчых часінак гэтага самага накіпу. Есць розныя народныя срод-

ФОТА ЮР'ЕНА ПІСЦІКА

кі барацьбы з гэтай непазбежнай навалай (калі мы гаворым пра выкарыстанне водападправоднай вады), але лепш выкарыстоўваць спецыяльныя сродкі догляду. Яны змешваюцца з вадою ў пэўнай прапарцыі і гэты «кактэйль» пакадэцца на пэўны час, пасля электрачайнік трэба прамыць влікаў колькасцю праточнай вады.

Зараз практычна ўсе электрачайнікі — беспераводныя. Каб уключыць, дастаткова паставіць яго на падстаўку з кантактама. Апошняя можа быць звычайнай, а можа быць з цэнтральным уключэннем, што дазваляе вярочаць чайнік на 360 градусаў. У некаторых выпадках гэта бывае зручным. Пажадана яшчэ каб сецьяў шуру ў чайніку быў дастаткова даўжынны, а ў падстаўцы меліся выступы для змотвання яго «шлікаў» і адтуліны для вываду на два прорэглавыя бакі падстаўкі. Гэтыя зручнасці вы ацэніце па даволі абмежаванай прасторы куконай сталіцы.

Пра фільтры гаварыць асабліва не будзем, наколькі кі мінімуму сінтычныны ад накіпу ёсць, бдаль, ва ўсіх мадэлях. Устанавіваюцца ён на носіку, можа быць здымным або не. Карысць ад яго, на наш погляд, калі гаварыць зноў жа пра водападправодную ваду, адносна. Так, ён затрымавае нейкія часцінкі чыста механічным спосабам, аднак не пазбаўляе ваду ад магчымага хлорнага паху. Выйсцею можа

Сяргей РАСОЛЬКА.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ВАРТА ПРЫСЛУХАЦА СЕЗОННЫЯ КЛОПАТЫ

Чаму ў нас такі характар?

Не кожны ведае сваю групу крыві. А вось у некаторых краінах (напрыклад, Японіі) людзі ўпэўнены, што група крыві накладае свой адбітак на характар чалавека і яго ўменні. Вядома, прачытаўшы некалькіх вядомых звесткі, не варта адразу ж бегчы мяняць работу ці лад жыцця, аднак прыгледзецца да сябе больш уважліва цалкам магчыма і нават карысна.

Першая група крыві (другая назва — група «0») нездарма так называецца. Людзі, якія валодаюць гэтай групай, і самі імкнучыя быць ва ўсім першымі. Пры гэтым яны актыўна ўключаюць у работу інтуіцыю, умею спалучаюць аса ў прыроднай актыўнасці. Не меншую частку іх жыцця займае рамантыка, бо толькі яны акрыляе чалавека і дорыць свежыя сілы для дасягнення новых вышын.

Надзейнасць, адказнасць і добрасумленнасць — вось асноўныя якасці чалавека з другой групай крыві (група «А»). Людзі з гэтай групай любяць стабільнасць, яны вельмі цярплівыя і заўсёды імкнучыя да кампрамісу, любяць разважачы. Знешнасць чалавека з групай крыві «А» сведчыць аб стрыманасці натуры. Аднак вонкавая абалонка можа быць і падманлівай, таму што душа людзей-двоек надзвычай чулівая да крыўды і эмацыянальны ўзрушэнняў. Група «А» аб'ядноўвае ў сабе людзей, якія дзейнічаюць на карысць грамадства, — члены гэтага згуртавання не любяць існаваць на ішчэ сваям індывідуалізмам, ім хочацца, каб усё навокал было ішчаслівым. Пры гэтым яны імкнучыя да дакансаласці, можна сказаць, што другая група крыві робіць чалавека ідэалістам.

Генератары ўсяго новага на зямлі, удалодальнікі ўмення падыходзіць да праблем нетра-

Ежа для цяпла

Некаторыя людзі шчыра думаюць, што тлустая ежа сгравае і дорыць энергію. Аднак у час прыёму цяжкай ежы наш арганізм накіроўвае кроў да страўніка, бо на ператраўліванне і засваенне кавалкак смажанай свініны патрабуецца вельмі многа энергіі. Таму, калі вы хочаце не замерзнуць на вуліцы ў халодны сыры дзень, прыслухайцеся да нашых парадаў.

- Перакусіце перад выхадом на вуліцу. Гэта паскорыць кровазварот, аднак не з'яўляецца эжай, якая цяжка ператраўліваецца. Такая ежа не дазваляе крыві грэць рукі і ногі, а накіроўвае яе да органаў стрававання. Лепш за ўсё падыходзіць цёплым адвары з агародніны, якія змяшчаюць многа мікраэлементаў і дастатковую колькасць вугляводаў для хуткага саргавання.
- Нярэдка дзейнічае і каша, асабліва калі яна зварана з цэлага зярня. Натуральныя крупы з'яўляюцца складанымі вугляводамі, якія здольныя працягнуць час пасля іх ужывання забяспечваюць арганізм энергіяй, выдзяляючы цёплыя порцыяны за порцыяй.
- У ежу дадавайце тэпны прыправы, які гваздзіца ці насенне калядыры, якія сграваюць і танізуюць. Не забывайце пра чыбулю, часнок, а таксама гарчыцу і хрэн — усё гэтыя прадукты паскарваюць цяпленне крыві.
- Сачыце за тым, каб у ежы змяшчалася дастатковая колькасць жалеза, бо анемія не садзейнічае выпрацоўцы цяпла. Ешце яглыстую курчыцу, рыбу, авябявую бабовую. У іх многа бялкоў і жалеза.
- У халодную пару года або калі вы часта мерзнеце, важна ўжываць многа вадкасці, каб падтрымліваць на належным узроўні аб'ём і вязкасць крыві. Піце травяныя адвары і настой. Асабліва станоўча на сасуды дзейнічае гарбата з пладоў ці кветак глогу — яна паліпшае кровазбясцёжэнне ўсіх органаў, расшырае сасуды, але робіць гэта мякка.
- Добра сгравае чай з карыцай ці імбраван — дадаваць гэтыя прыправы пакрысе на шклянку вадкасці. Карысна таксама піць чай ці травяны настой з лімонным сокам, а перад сном лепш выпіць чашку сграваючай цёплай вады, у якую вам трэба дадаць чайную ложку мёду.
- Варта абмежаваць ужыванне чорнай кавы і алкаголю. Папулярныя чорныя напіткі зваюцца сасуды, што павялічваюць ахалоджанне рук і ног, а над уздзеяннем алкаголю можна лёгка згубіць пільнасць, таму што спачатку пасля яго прыёму чалавек робіцца цяпла, а потым можа і застудзіцца.
- Варта абмежаваць запасы вітамінаў, піце свежываціснуты сок, а калі такой магчымасці няма, то рэгулярна дадавайце ў ваду лімонны сок, а ў ежу — яблычны водат. Лепш за ўсё сграваюць садавіна і агародніна чырвоная і жоўтая колеру, асабліва цытрусавыя і яблыкі.

КРУПІНКІ КЕМЛІВАСЦІ

Свідруе «лыжка»

І перагарэлы паяльнік можа яшчэ паслужыць хатняму майстру. Разбірыце яго корпус — і вы атрымаеце пэравы свердзел для свідравання адтуліны вялікага дыяметра ў драўляных і пластамасавых дэталях. Вуэкі хвосцік таксама «свердзел» (яго яшчэ называюць лыжкай) дазваляе ўстаўляць яго ў патрон электра- ці ручнога дрэля.

ФОТА ЮР'ЕНА ПІСЦІКА

ФОТА АНТОНА КЛЕШЧУКА

БОХАН

шы нажом ці чаранком лыжкі. Так-ля, старэйшая Грамуздова сястра, маладзенькай пайшла ў далёкі лажух, на гэты хлеб. Прыйдзе дадо-мі і плача, што есці яго не можа. Хацела ўжы і зусім цяжка. І маці плача, гледзячы. Але бацька завёз тую Тэкло назад. Два боханы нашага хлеба завёз, без мякіны, з картолпай, і дагаварыўся, што будзе пасылаць ёй туды па бохану на два тыдні, — пакуль яно, маладо, дурное, прывыкне...

Я запытаўся ў бабулі: што ў нашай вёсцы Касціян дадавалі ў хлеб? Так, бульбу дадалі. А яшчэ ўспоміла наша бабуля, што ў ваіны, пасля таго як згарзла адна, вельмі цяжка было з аднаўленнем. Яго выменьвалі ў праходзячых салдат, зразумела, на гарэлку. Гарэлку ішнулі з жытняй мукай. А вось выжыць з той бра-пін, рэшткі мукай, дабавілі ў цеста для выпечкі хлеба.

Паглядзі яшчэ бабуля і самых простых, жытнёвых цягін савецкага хлеба, які доўгі час быў адзіным хлебным прадуктам у крамах. Па-ядаў яго і я. Такі хлеб каштаваў 14 копеек. Наколькі памятаю, яск-мовя пенсія ў бабулі была спачатку 8, потым 12, а потым 120 рублёў. На хлеб хапала.

Працяглай размовай з Паўлам Часноўскім я абавязана афіцыйнаму рэстарану на сталічным праспекце, якія ігнаравалі ўсе просьбы прынесці разлік. Пытанні былі зададзены, адказы атрыманы, а размова працягвалася. Быў бы на месцы Пашы яго сябар, сербскі футбаліст Баян Маміч, які калісьці выступаў у сталічным МТЗ-РІПА, даўно б, я думаю, нерваваўся — не ў звычайна еўрапейскай футбалістаў засяджаваць ў такіх месцах, пра якія заўтра напішуць усе газеты. Варатар маладзёжнай зборнай і футбольнага клуба «Віцебск» ведае, што ў нас гэта цалкам бяспечна — куды б ні пайшоў айчыны футбаліст, яго мала хто пазнае і ніхто не напіша — дакладна.

Фота Марыя ЖЫЛІНСКІЯ.

— Павел, ты быў у такіх клубах, як БАТЗ, МТЗ-РІПА, а сёлетні сезон скончыў у «Віцебску». Не шкадуеш, што пайшоў з БАТЗ, дзе зараз мог бы аказацца вельмі дарэчы, улічваючы, што Аляксандр Федаровіч завяршыў гульнявую кар’еру? — У БАТЗ мяне разам з Мішам Афанасевым запрасіў Юрый Пунтэр яшчэ ў 2002 годзе. За тры гады ў гэтым клубе за аснову згуляць так і не ўдалося на прычыне ўзросту, у апошні год стаў другім варатарам. Калі Юрый Іосіфавіч перайшоў у МТЗ, паклікаў і мяне, але за два з паловай гады гульнявой практыкі ў мяне так сапраўды з’явілася. А потым пачаліся праблемы з зарплатай.

— МТЗ — не самы бедны клуб у беларускім футболе. — Матэрыяльная база там нядрэнная па беларускіх мерках. Але грошы пастаянна затрымавалі. Мне запачылі прыстойную суму, і я падаў у суд. Было слуханне, мяне прызналі свабодным агентам. Я быў вольны выбіраць любы клуб. Былі варыянты, але найбольш цікавае яшчэ з пачатку сезона прапаліў «Віцебск». Як прыйшоў туды, адразу ў аснову і паставілі. З’явілася гульнявая практыка, магчымаць удасканальвацца, таму ні аб чым не шкадую.

— Выращаць пытанні праз суд — не вельмі распаўсюджаная ў нашым футболе практыка... — Магчыма, раней футбалісты пабойваліся ісці супраць клуба. Але час мяняюцца. Я лічу, што трэба адстойваць свае правы.

— Як праводзіць час у месцы новай клубнай практыкі — нашай культурнай сталіцы? — Вольнага часу, як ні банальна гучыць, было не так і шмат. Жыў у гасцінцы побач са стадыёнам, які ўсе нашы несамейныя, пасябраваў з хлопцамі з каманды. Месцы, дзе бавілі вольны час, агулянапрывітыя — кавярні, кіно. На дыскатэку схадзіць — таксама не праблема, галоўнае, ведаць калі, з кім і на колькі. Віцебшчана — азэрны край, шмат мясцінаў, дзе можна адлучыцца. Наша база «Фрутэніна» пад Віцебскам таксама ў прыгожым месцы. У нас там лезія, масаж, усё аднаўленчыя мерыпрыемствы, там і на шашлык збіраемся. Калектыву гэта згуртавае.

— Тое, што маладзёжнай зборнай не ўдалося аформіць выхад на чэмпіянат Еўропы заўра, у матчы з сербамі — вялікі мінус? — Безумоўна, хацелася выйграць у горадзе майё клубнай практыкі, на стадыёне, які стаў амаём родным, па-дарэчы свята сабе і ўсім балебшычым.

кам. Але не атрымалася. Будзем цэлы год рыхтавацца, шанцы ў нас усё роўна добрыя. — У «Маладзёжцы» Юрый Курненні вядзе яноўную барацьбу з лішняй, на яго погляд, вагой футбалістаў. Варатар гэта датчыць... — Чым больш варатар, тым менш свабоднага месца ў варотах. Галоўнае, каб былі аптымальныя судносныя росты і вагі.

— Балебшычкі любяць маладзёжную зборную, у Віцебску на апошніх матчах былі аншлаг... — За зборную хваляюць выдатна. І не толькі на апошніх матчах у Віцебску. Калі мы гулялі ў Пінску таго года, мы гулялі з Азербайджанам і Літвой, там невялікі, троххвілінны, здарэнне, стадыён, а сабралася тысяч шэсць... І на балконах усіх навакольных дамоў, ледзь не на дрэвы залазілі.

— Як гулялася на выезде ў Сербію, Венгрыю, Сан-Марына? — Выезд у Бялград я прапусціў па прычыне дыскваліфікацыі, і так атрымалася што наша каманда там праіграла. У Венгрыю іта выйшла выйграць, але ў апошні момант яе зрабілі закрытай. Але адна традыцыя ў клубе нас вельмі ўразіла. Усе футбалісты, якія, дарэчы, жыўчы выключна за горадам, пакаідоць стадыён праз нікому невядомы падземны выезд. Праз галоўны выездаюць толькі тры футбалісты (кожны дзень яны мяняюцца), якія і адпрацоўваюць за ўсю каманду аўтаграф-сецію. Іх кахача натоўп у некалькі соцень балебшычых, усё навакол ачэплены паліцыяй. У той дзень выйзджалі Самозоль Это-О, Дуклі і Ларсан. Ларсан быў на «Ферары», хтосьці на «Бентлі», выйшлі, раздалі аўтаграфы.

— Маладзёжнай зборнай ты павіваў на турніры ў Катары. Якое стаўленне да футбола ў азійскіх краінах? — Катар — краіна нафтавая, усе без выключэння забяспечаныя. На кожнае дзіця з самага нараджэння адкрываецца грашовы рахунак. Шучаючы новыя спосабы адлучэння. У апошнія гады адлучаецца, што ў краіне «падзелі» на спорт. Калі параўноўваць Доху, дзе першы раз мы былі два гады таму, а апошні — сёлета, то гэта неба і зямля. Там, дзе пару гадоў таму была пустыня, зараз вырас мегалініс з хмарачоснамі, сучаснымі будынкамі і суперсучаснымі стадыёнамі. Яны праводзіць Азіяцкія гульні, магчыма, і на Алімпійскія гульні будуць прэтэндаваць. Адлучаецца, што футбол там любяць, на нашы гульні прыходзіла па 15—20 тысяч — поўны стадыён. Балебшычым не саромеюцца дэманстраваць свае эмоцыі, хоць да еўрапейцаў ім яшчэ далёка.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

жорсткія патрабаванні да таго, што можна і што нельга. Мы каманды пехалі ў волькі гандлёвы цэнтр. Шулі дзятчаты — усё ў чорным, з закрутымі тварамі, як звычайна. У нас адзін з хлопцаў сфатаграфавалі здалёк адну з іх. Тут жа падкоўчыў мя, ледзь не завязалася бойка, здымак хуценька сцерлі... Еўрапейская складана там адлучыць сябе камфартна. Хоць многія зоркі футбола, якія заканчваюць кар’еру, едуць туды дагульваць. Там прапануюць такія ўмовы і грошы, што адмовіцца складана.

— Што думаеш наконт дагаворных матчаў нацыянальнай каманды, дзе быццам бы замяшаны колішні варатар зборнай Валерыі Штанга, якому не ўдалося падацьці варатара Туміловіча? Варатарская пазіцыя — найбольш слабая ў такіх справах... — Усё залежыць ад асобы варатара. Асабіста мне ніякі падрабязнасці такіх матчаў невядома. Гэта ў Расіі футбол — бізнес, за якім стаць сур’ёзныя людзі і вялікія грошы. У наш футбол такія сродкі яшчэ не прыйшлі, таму наўрад ці з гэтага пункту гледжання камусьці цікава той жа беларускі чэмпіянат. Скандальна гэта, думаю, у вялікай ступені быў раздуць. Безумоўна, ён выклікаў інтарэс у чытачоў, цікавае падагравалася з нумара ў нумар. Але потым усё падазрона хутка зашліся.

— Як чэмпіянат выклікае твае цікавасць? — Сачу за многімі еўрапейскімі першынствамі, але перавагу аддаю англійскай прэм’ер-лізе Лідз, што ў Еўропе няма ёй роўнага па накалы, дынаміцы, там сабраны лепшыя гульцы. Увогуле ў краіне культ футбола. Радзі за Саню Глеба, які трапіў туды і пачаў гуляць. Думаю, яго гульня выклікае пачуццё гонару за краіну ва ўсіх без выключэння балебшычых.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

— У адлучэнні, як звычайна ў футбалістаў, запланавана паезда ў Егіпет? — Два гады запар я сапраўды туды ездзіў. Расцімаў, чаму футбалісты любяць там адлучацца. Папершае, неадмаляе ліццы. Тры гады ў самалёце — і ты на пляжы.

— Не скарэці, што за матчы «Маладзёжцы» назіралі селекцыянеры. Прапановы ёсць? — Усё пакуль на ўзроўні чутак, паводле якіх ёсць шэраг самых розных прапановаў на многіх гульцоў маладзёжнай зборнай. Асабіста ў мяне кантракт з «Віцебскам» яшчэ на два гады, так што майго жадання кудысьці перайсці будзе мала. Пасля адлучэння збіраюцца з кіраўніцтвам клуба, агентам і будзем размаўляць. Хацелася б паспрабаваць сілы ў больш моцным чэмпіянаце, хоць, з іншага боку, у вышэйшай лізе я адгуляў толькі адзін сезон, узрост яшчэ дазваляе туды удасканальвацца.

— На месцы Ягора Філіпенкі паехаў бы ў Маскву? — Згодны з меркаваннем, што ў Маскву, даўкаваць, яшчэ не клічуць. Лепш пашкадаваць аб тым, што зроблена, чым аб тым, што не зроблена. Як бы ні складалася кар’ера ў «Спартак», павінаць у такой камандзе — гэта вельмі карысны вопыт.

Па-другое, краіна бязвавава, купіць пцўцку, білет на самалёт — і ўсё. З дня на дзень мае сябры вылацуюць у Егіпет, я пакуль застаюся. Як заўсёды, да адлучэння накопільваецца столькі спраў... У інстытуце трэба экзамены здаваць — я вучуся на другім курсе інстытута падпрымальніцтва і парламентарызму на аддзяленні паліталогіі.

— Выбар арыгінальны. — Калі шыра, у мяне не было часу, выбарам займаўся бацька і прапанавалі мне туды паступаць. Тасты я здаваў сам. Акрамя экзаменаў у інстытуце, на падыходзе экзаменаў у аўташколе. Вучыўся ў Віцебску, ваяў у сяброў машыну, практыкаваўся ў колі стадыёна. Нарэшце, спадзяюся, набуду аўтамабіль.

— Якім будзе выбар? — Выбар будзе класічным — «мерседэс».

— «Віцебск» у фінансавым плане паспяхова футбольны клуб? — Спонсары ў нас нядрэнныя, асабліва ў гэтым годзе. «Віцебск-негр» — «Вітэзі», акрамя таго, мэр Віцебска Пётр Драздоў — чалавек вельмі нераўнадушны да футбола.

— Што думаеш аб прыезде нямецкага спецыяліста, які павінен вывесці нацыянальную зборную ў лідары еўрапейскага футбола? — Можна зразумець, калі ляць зборную за прайгрыш Люксембургу. Але не ўсе задаволеныя і выйгрышам у Галандыі, маўляў, была апошняя гульня, якая нічога не вырашала. Футбалістам, якія дасягнулі гэтай перамогі, чытаць такое проста крывуна. Узгадваюць Эдуарда Васільевіча (Малафеева).

— Аўт, які казаў: «Прайграўлі — значыць дрэнна зрабілі сваю работу, выйграўлі — малайцы, бо прапрацавалі як трэба».

Бернд Штанге прыязджаў да нас у маладзёжную зборную, сочыць за нашымі выступленнямі. Мы крыху паразмаўлялі. Адлучаецца, што менталітэт у яго зусім іншы, чым у нашых трэнераў. Лічу, што яго запрашэнне было правільным ходам з боку федэрацыі. Калі выніку не было, значыць прыйшоў час штошчы мяняць. Футбалісты зборнай разказваюць, што працаваць з ім цікава. Прыемна бацьчы, што дзверы ў Рамаана Кірэнкіна з жодзінскага «Тарпеда» — апошняе тама пацвярджэнне...

Калі будзе пытанне пра асабістае жыццё? Апрама магу сказаць, што дзятчынны няма...

Гучыць, як прапанова ўсім ахвотнікам. — Так, аб’ява праз газету... Проста асабістае заўсёды ўсіх цікавіць. Калісьці ў МТЗ гуляў серб Баян Маміч. Рускую мову, дарэчы, за месяц вывучыў. Мы з ім хутка пасябравалі. Аднойчы ён пытаў мяне: «Якія ў вас ёсць спартыўныя газеты?» У паказаў — «Прессбол», «Все о футболе», «Спортивный панораму». Ён пагартаў і здзіўліўся: «Гэта ўсё? А дзе пра асабістае жыццё?» Пасля ён прывозіў газеты з Бялграда. Там нішто не застаецца незаўважана. Пайшоў у рэстаран — пра гэта на наступны дзень усё напішуць. Я кажаў яму: «У нас можаць не хвалюцца. Смела хадзіць куды зачохаш — пра гэта ўсё роўна ніхто не даведаецца».

Алена АУЧЫНІКОВА.

Спорт-тайм РАСІЙСКИЕ КЛУБЫ БЕЗ ПЕРАМОГ

У матчы трэцяга тура груповага раўнда Кубка УЕФА расійскія клубы не святкавалі ніводнай перамогі. Маскоўскі «Лакаматыв», за які гуле беларус Сяргей Гурэнка, амаль страціў шанец на выхад у плей-оф, бо праіграў на сваім полі дацкаму «Каленгагену» — 0:1. Унічыю завяршылі хатні падымак піерскага «Зеніта», чэмпіёна Расіі, з нямецкім «Нюрнбергам» — 2:2. У выязной сустрэчы маскоўскага «Спартака» з пражскай «Спартай» лік наогул не быў адкрыты. Гульні наступнага тура пройдуць 5 і 6 снежня.

ГЛЕБ ЖЭНІЦА 3 ФУТБАЛІСТА У...СВЯТАРА

Лідар зборнай Бразіліі і «Мілана» Кака аб’явіў аб тым, што пасля завяршэння футбольнай кар’еры ён стане ...святаром. Нездарма пасля такога проста крывуна. Узгадваюць Эдуарда Васільевіча (Малафеева).

ЮБІЛЕЙ У НХЛ

Днямі сваё 90-годдзе з моманту заснавання адзначала Нацыянальная хакейнай ліга, якая лічыцца наймацнейшым чэмпіянатам на хакеі ў свеце. Першым чэмпіёнам НХЛ стала каманда «Таронта Арына». Нагадаем, што сёлета беларускі хакеіст Руслан Салей правёў за акіянам ужо 700-ы матч.

У ЧЭМПІОНАУ НОВЫ ГАЛКІПЕР

Месца ў варотах барысаўскага БАТЗ зойме выхаванец дынамаўскага футбола, 25-гадовы Сяргей Верамко, які мінулы сезон абараняў «браму» гродзенскага «Нёмна». Нагадаем, што былы варатар чэмпіёнаў Александр Федаровіч завяршыў сваю гульнявую кар’еру і перайшоў на трэнерскую працу.

ВЕНГЕР ДЫСКВАЛІФІКАВАНЫ

Галоўны трэнер лонданскага «

НАМ ЗАСТАЛАСЯ СПАДЧЫНА...

(Працяг. Пачатак у нумарах за 27, 28, 30 лістапада)
«Прывітанне! Тэлефануе Таціана з Мінска. Перад вяселлем мы з мамі будучым мужам купілі заручальныя пярсцёнкі. Як толькі паказалі іх яго маці, яна адразу схавала пярсцёнак і надзела на свой палец...»

На пытанні адказаў заагачы кафедрэ этналогіі і фальклору Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, кандыдат філалагічных навук Янка КРУК і старшы выкладчык кафедрэ Аксана КАТОВІЧ.

— І навошта яна гэта зрабіла?
 — Не ведаю...
 — Гэта было зроблена не проста так. Мы будзем зараз гаварыць, а вы потым скажаце, маем мы рэцыю ці не. Справа ў тым, што заручальныя пярсцёнкі нельга даваць прымаўці нікому чужому — ні да прычыне, што, аддаючы сына вам, яна, разам з тым, не хацела страць над ім уладу і хацела быць камандзірам у вашай сям'і. І на сёння мандчас вырашэння любой праблемы, любой сітуацыі сын будзе слухаць у першую чаргу яе, а не вас.

— **Вы як у чару глядзеі? Муж поўнаасю знаходзіцца пад уплывам мамы, свай радні.**
 — Вось бацьчыце... Яна ж гэтага і хацела.
 — **І тут нічога нельга папраціць?**
 — На жаль, не... Бацьчыце, здавалася б, ну што тут такога — узяла на адно імгненне пярсцёнак прымерцаваць... А на самай справе гэтыя «фокусы» няпростыя, мы пра іх ведаем. Адзінае, што мы можам зрабіць — даць вам невялікую парадку: не крыўдзіце моцна на мужа, калі пры вырашэнні нейкай праблемы ён будзе раіцца з мамай. Пастарайцеся адрэагаваць на гэта спакойна, дайце сітуацыі «астынуць», а праз дзень-два пагаварыце з ім зноў і зрабіце ўсё па-сваёму. Але на рахон лезці не варта — будучы толькі лішнія слёзы.

— **Тэлефануе Павел Якаўлевіч са Слуцка. Вы неаднаразова пісалі, што ўсё жывое ходзіць за сонцам. Але чаму на міжнародных саборніцтвах спартсмены бягуць «супраць сонца» — я маю на ўвазе стартую паціць?**
 — Ёсць такі момант, я сам не раз гэта заўважваю... Але тут трэба

яшчэ глядзець, дзе, у якім месцы адбываюцца саборніцтвы, як сучасныя даследаванні паказваюць, што ў 1600 годзе ў Рускай праваслаўнай царкве адбыўся ніканіянскі раскол, з таго часу ўсе хрысціянскія пачынаюцца супраць сонца, гэтаж выдучы і маладых ад алтара (візантыйская царква робіць усё гэта пашымам). Гэта адзінае, калі можна так сказаць, апраўданне бегу «супраць сонца». А увогуле вы зрабілі правільнае назіранне: усё жывое ходзіць толькі за сонцам...
 — **Марыя Купрыянаўна Вярбіцкая, Нясвіжскі раён. На могілкі людзі нясуць кветкі — цотны лік. А дораць адно аднаму — няцотны. Ці правільна гэта?**
 — Каб нас правільна зразумелі ўсё чытачы, тут трэба даць вельмі разгорнуты адказ — а гэтага не дазваляюць зрабіць рамкі «прамой лініі». Можна сказаць толькі адно — гэта не зусім правільна. Усё, што датычыцца жывых, звязана з пяняццю цотнасці. Прычым цотнасці ва ўсім: у людзях, дзеяннях, сімвалах. Вы куліце ствалоу ці чайны сервіз — на шосьце або дванаціцці персон. Маладыя на вяселлі — парай, сваты — абавязкова парай, шафер і шаферка — таксама. Калі бацькі маладых былі не ў пары (удава ці удавец), іх выключалі з асноўных рытуальных дзеянняў, яны не сустракалі і не праводзілі маладых. Няпарнасць выключалася і з абрадаў радзінаў, улазінаў і гэтак далей — адусюль, дзе былі абрады, скіраваныя на працягванне жыцця. А ўсё, што датычыцца памерлага чалавека і могілак (таго жыцця, дзе чалавек знаходзіцца адзіна), звязана з няцотнасцю... Таму калі сёння на могілкі нясуць цотную колькасць кветак, гэта няправільна. Такім чынам мы быццам бы гаворым памерламу: вазым сабе пару! Хоць, безумоўна, на самай справе гэтага не жадаем. Паглядзіце — на Радаўніцую што людзі нясуць і кладуць на могілкі? Адну чарку, адзін сподак, адзін кавалак хлеба, адну цукерку і г.д. А ўгадзіце вясельны абрад? На каравай — пара беладзёў або пара галубуў, ці пара ружаў. На ручніках таксама заўсёды наіраэцацца парнасць у сімвалах, у арнаменце... Так, многія прывычаліся неслі на могілкі толькі цотную (парную) колькасць кветак, а ў гэты момант гэта зусім не так, а гэта жас зразумець, калі вы раптам з'явіцеся на дзень нараджэння, скажам, з чатырма ружаўмі? Куліце кветкі ў вазончыку — гэта будзе нейтральным вырашэннем праблемы.

— **Марыя Сямёнаўна з г. Воранава патэлефанавала на «прамую лінію» заагачы, пакінула наступнае пытанне: «Я для маладой пары купляла заручальныя пярсцёнкі ў адным магазіне, у адзін і той жа час. Але жыццё ў маладых не складалася... Праз год пасля таго, як яны пажаніліся, я сама павіна была выходзіць замуж — у той жа месяц, у той жа час. Але і нашы адносінны таксама разладзіліся. Ці ёсць нейкая сувязь паміж гэтымі падзеямі?»**
 — Але ж мы не ведаем (аўтар пы-

тання не паведаміла) ні дакладную дату, ні фазу месяца, на якія былі прызначаны абодва вяселлі. Таму беспамылкова адказаць на пытанне немагчыма. Скажам, на працягу календарных святэй ніколі не робяць вяселляў — лішчыца, што ў такіх дні толькі ваўкі жэняцца... «У адзін і той жа месяц, у адно і тое ж часо» — гэта цудоўна. Але якое гэта было чысло, які канкрэтна дзень? Аўтар пытанья, на жаль, такіх звестак не паведаміла. Няхай яна удакладніць наноусы ў дадатковым лісце і мы палітачым сітуацыю.

— **Тэлефануе Павел Якаўлевіч са Слуцка. Вы неаднаразова пісалі, што ўсё жывое ходзіць за сонцам. Але чаму на міжнародных саборніцтвах спартсмены бягуць «супраць сонца» — я маю на ўвазе стартую паціць?**
 — Ёсць такі момант, я сам не раз гэта заўважваю... Але тут трэба

яшчэ глядзець, дзе, у якім месцы адбываюцца саборніцтвы, як сучасныя даследаванні паказваюць, што ў 1600 годзе ў Рускай праваслаўнай царкве адбыўся ніканіянскі раскол, з таго часу ўсе хрысціянскія пачынаюцца супраць сонца, гэтаж выдучы і маладых ад алтара (візантыйская царква робіць усё гэта пашымам). Гэта адзінае, калі можна так сказаць, апраўданне бегу «супраць сонца». А увогуле вы зрабілі правільнае назіранне: усё жывое ходзіць толькі за сонцам...
 — **Марыя Купрыянаўна Вярбіцкая, Нясвіжскі раён. На могілкі людзі нясуць кветкі — цотны лік. А дораць адно аднаму — няцотны. Ці правільна гэта?**
 — Каб нас правільна зразумелі ўсё чытачы, тут трэба даць вельмі разгорнуты адказ — а гэтага не дазваляюць зрабіць рамкі «прамой лініі». Можна сказаць толькі адно — гэта не зусім правільна. Усё, што датычыцца жывых, звязана з пяняццю цотнасці. Прычым цотнасці ва ўсім: у людзях, дзеяннях, сімвалах. Вы куліце ствалоу ці чайны сервіз — на шосьце або дванаціцці персон. Маладыя на вяселлі — парай, сваты — абавязкова парай, шафер і шаферка — таксама. Калі бацькі маладых былі не ў пары (удава ці удавец), іх выключалі з асноўных рытуальных дзеянняў, яны не сустракалі і не праводзілі маладых. Няпарнасць выключалася і з абрадаў радзінаў, улазінаў і гэтак далей — адусюль, дзе былі абрады, скіраваныя на працягванне жыцця. А ўсё, што датычыцца памерлага чалавека і могілак (таго жыцця, дзе чалавек знаходзіцца адзіна), звязана з няцотнасцю... Таму калі сёння на могілкі нясуць цотную колькасць кветак, гэта няправільна. Такім чынам мы быццам бы гаворым памерламу: вазым сабе пару! Хоць, безумоўна, на самай справе гэтага не жадаем. Паглядзіце — на Радаўніцую што людзі нясуць і кладуць на могілкі? Адну чарку, адзін сподак, адзін кавалак хлеба, адну цукерку і г.д. А ўгадзіце вясельны абрад? На каравай — пара беладзёў або пара галубуў, ці пара ружаў. На ручніках таксама заўсёды наіраэцацца парнасць у сімвалах, у арнаменце... Так, многія прывычаліся неслі на могілкі толькі цотную (парную) колькасць кветак, а ў гэты момант гэта зусім не так, а гэта жас зразумець, калі вы раптам з'явіцеся на дзень нараджэння, скажам, з чатырма ружаўмі? Куліце кветкі ў вазончыку — гэта будзе нейтральным вырашэннем праблемы.

Тут ёсць яшчэ два аспекты гэтага пытанья. Першы — увес свет жыве паводле прыныццў: малады чалавек ідзе на спатканне з дзяўчынай і нясе парную колькасць кветак: я іду старычу пару. У якасці прывітанья або сімвалу развітання еўрапейцы цалуюцца таксама два разы. Наша сімвала трохразовасці або трохжэнаўнасці абавіраецацца на вельмі познюю традыцыю, якая складалася пад уплывам сімвалу праслаўнай веры — Тройцы. Аднак яна не закранаюць побытавыя аспекты вясковай абшчыны.

— **Тэлефануе Павел Якаўлевіч са Слуцка. Вы неаднаразова пісалі, што ўсё жывое ходзіць за сонцам. Але чаму на міжнародных саборніцтвах спартсмены бягуць «супраць сонца» — я маю на ўвазе стартую паціць?**
 — Ёсць такі момант, я сам не раз гэта заўважваю... Але тут трэба

яшчэ глядзець, дзе, у якім месцы адбываюцца саборніцтвы, як сучасныя даследаванні паказваюць, што ў 1600 годзе ў Рускай праваслаўнай царкве адбыўся ніканіянскі раскол, з таго часу ўсе хрысціянскія пачынаюцца супраць сонца, гэтаж выдучы і маладых ад алтара (візантыйская царква робіць усё гэта пашымам). Гэта адзінае, калі можна так сказаць, апраўданне бегу «супраць сонца». А увогуле вы зрабілі правільнае назіранне: усё жывое ходзіць толькі за сонцам...
 — **Марыя Купрыянаўна Вярбіцкая, Нясвіжскі раён. На могілкі людзі нясуць кветкі — цотны лік. А дораць адно аднаму — няцотны. Ці правільна гэта?**
 — Каб нас правільна зразумелі ўсё чытачы, тут трэба даць вельмі разгорнуты адказ — а гэтага не дазваляюць зрабіць рамкі «прамой лініі». Можна сказаць толькі адно — гэта не зусім правільна. Усё, што датычыцца жывых, звязана з пяняццю цотнасці. Прычым цотнасці ва ўсім: у людзях, дзеяннях, сімвалах. Вы куліце ствалоу ці чайны сервіз — на шосьце або дванаціцці персон. Маладыя на вяселлі — парай, сваты — абавязкова парай, шафер і шаферка — таксама. Калі бацькі маладых былі не ў пары (удава ці удавец), іх выключалі з асноўных рытуальных дзеянняў, яны не сустракалі і не праводзілі маладых. Няпарнасць выключалася і з абрадаў радзінаў, улазінаў і гэтак далей — адусюль, дзе былі абрады, скіраваныя на працягванне жыцця. А ўсё, што датычыцца памерлага чалавека і могілак (таго жыцця, дзе чалавек знаходзіцца адзіна), звязана з няцотнасцю... Таму калі сёння на могілкі нясуць цотную колькасць кветак, гэта няправільна. Такім чынам мы быццам бы гаворым памерламу: вазым сабе пару! Хоць, безумоўна, на самай справе гэтага не жадаем. Паглядзіце — на Радаўніцую што людзі нясуць і кладуць на могілкі? Адну чарку, адзін сподак, адзін кавалак хлеба, адну цукерку і г.д. А ўгадзіце вясельны абрад? На каравай — пара беладзёў або пара галубуў, ці пара ружаў. На ручніках таксама заўсёды наіраэцацца парнасць у сімвалах, у арнаменце... Так, многія прывычаліся неслі на могілкі толькі цотную (парную) колькасць кветак, а ў гэты момант гэта зусім не так, а гэта жас зразумець, калі вы раптам з'явіцеся на дзень нараджэння, скажам, з чатырма ружаўмі? Куліце кветкі ў вазончыку — гэта будзе нейтральным вырашэннем праблемы.

Тут ёсць яшчэ два аспекты гэтага пытанья. Першы — увес свет жыве паводле прыныццў: малады чалавек ідзе на спатканне з дзяўчынай і нясе парную колькасць кветак: я іду старычу пару. У якасці прывітанья або сімвалу развітання еўрапейцы цалуюцца таксама два разы. Наша сімвала трохразовасці або трохжэнаўнасці абавіраецацца на вельмі познюю традыцыю, якая складалася пад уплывам сімвалу праслаўнай веры — Тройцы. Аднак яна не закранаюць побытавыя аспекты вясковай абшчыны.

Сёння
 Сонца Усход Заход Дзюжня дна
 Мінск — 8.04 15.53 7.49
 Віцебск — 8.00 15.36 7.36
 Магілёў — 7.54 15.43 7.49
 Гомель — 7.43 15.47 8.04
 Гродна — 8.18 16.09 7.51
 Брэст — 8.11 16.17 8.06

Месяц
 Апошняя квадра 1 снежня.
 Месяц у сузор'і Льва.

Імяніны
 Пр. Платона, Рамана;
 К. Наталлі, Эдмунда.

Надвор'е на зайтра

Віцебск 743мм рт.ст. -10...-8°C -3...-1°C
 Гродна 744мм рт.ст. +1...+3°C
 Мінск 757мм рт.ст. 0...+2°C
 Магілёў 742мм рт.ст. -7...-5°C -4...-2°C
 Брэст 745мм рт.ст. 0...+2°C +2...+4°C
 Гомель 750мм рт.ст. -5...-3°C -4...-2°C

Геамагнітныя узрушэнні
 — няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў

2 гада. 5 гада. 8 гада. 11 гада. 14 гада. 17 гада. 20 гада. 23 гада.

...у суседзяў

Варшава +3...+5°C
 Кіеў -2.0°C
 Рыга +2...+4°C
 Вільнюс 0...+2°C
 Масква -8...-6°C
 С.Пецярбург -7...-5°C

1 снежня

1992 год — ЮНЕСКА ўключыла Нацыянальнае парк «Белавежская пушча» ў спіс аб'ектаў сусветнага спадчыны чалавецтва. Гэтая мясцовасць першыню згадваецца ў «Гісторыі» старажытнагрэчаскага вучонага Геродота (V ст. да н.э.), пра плямёны, якія насялялі гэты лясны масіў, пісалі таксама гісторыкі Пліній Старэйшы і Тацыт (I—II стст.). Назву лесу дала 30-метровая Белая вежа, узведзеная паводле загада князя Уладзіміра Валынскага ў 1276 годзе для абароны заходніх межаў ягонага княства. Яшчэ з часоў Уладзіміра Манамача Белавежская пушча была ўключана ў спіс аб'ектаў сусветнага спадчыны чалавецтва. Цяпер Белавежская пушча мае статус Нацыянальнага дзяржаўнага парку.

1792 год — нарадзіўся Мікалай Іванавіч Лабачэўскі, рускі матэматык, стваральнік неўклідавай геаметрыі, мысліцель-матэрыяліст, аўтар навуковых прац па алгебры, геаметрыі, матэматычным аналізе, механіцы, фізіцы і астраноміі.

«Можна прымуціць сябе быць цярплівым да таго, з чым ты не згодны, але нельга цягнуць тое, з чым прымушаюць згаджацца».
 Стас Янкуўскі.

Дзве даты:
 Цытата дня:

Усміхнёмся!

Сустрэча Новага года. Адна дама кажа другой:
 — Мне здаецца, мы з вамі ўжо сустракалі Новага год у адной кампаніі годоў 12 таму.
 — Сапраўды? Я нешта не памятаю.
 — У мяне таксама на твары паміць дражня. Але на сукенкі — выдатна.

Я гуляў у футбол, хакей, тэніс, займаўся картыгам і шахматамі, але ўсё гэта скончылася, калі сын зламаў камп'ютар.

Даверлівы мужчына адчыніў дзверы незнамай жанчыне. І не пашкадаваў!
 Дзве сяброўкі:
 — Мой муж заўсёды сярдуе, калі не ведае, куды ідуць грошы.
 — Дык ты раскажы яму...
 — А калі я раскажу, ён проста звар'яеце!

Дзве сяброўкі:
 — Божуха, як ты мяне напалохала!
 — На сабе паглядзі!

СНЕЖАНЬСКІЯ ВЕШАНКІ

Два тыдні не быў на дачы, а калі прыехаў, то ўбачыў на пні ад каштана грыбы. Паць гадой пень стаў «мёртвым», а сёлета даў ужо трэці ўраджай. Шкада, што вешанкі крыху прыхапіў мороз.
 Сымон СВІТУНОВІЧ.

ПРАЎНУКУ ЧЭРЧЫЛЯ ПАГРАЖАЕ 20 ГАДОЎ ЗНЯВОЛЕННЯ

Праўнку Уінстана Чэрчыля прызнаны вiнаватым у захоўванні наркатыкаў. Вердыкт у адносінах да 33-гадовага Нікаласа Джэйка Бартана вынес аўстралійскі суд. Цяпер праўнку брытанскага палітыка і арыстакрата пагражае да 20 гадоў пазбавлення волі.

Бартан быў арыштаваны разам з саўдзельнікамі-навазеландцам у выніку пільнай аператыўнай працы ў чэрвені 2007 года. У кватэры праўніка Чэрчыля ў прыгарадзе Сіднея было знайдзена 250 тысяч таблетаў МДМА (экстазі) і 18 кілаграмаў парашуку, з якога яны вырабляюцца. Кошт знайдзеных наркатыкаў ацэньваецца ў 15 мільёнаў долараў ШВА. Таксама ў Бартана канфіскавалі дзве станкі для вырабы таблетаў і буйную суму грошаў. Нікалас Бартан прыходзіцца сваяком Чэрчылю па жаночай лініі. Маці Бартана Арабэла Спенсер Чэрчыль — унучка знакамітага прэм'ер-міністра. Вырас Нікалас у Вялікабрытаніі, пасля разводу бацькоў жыў у абшчыне хіпі, а ў 18 гадоў з'ехаў у Аўстралію. Сябры расказваюць, што Бартан ніколі не казаў ім пра сваё арыстакратычнае паходжанне. Прыгавор у адносінах да Бартана і яго саўдзельнікаў будзе вынесены ў ліпені 2008 года. Сам Я Нікалас сваявяджвае, што несадоўжа да вобвыску ён пусціў у сваю кватэру знаёмых, паколькі сам збіраў-

КАПЕЕЧНАЯ СПРАВА

Газавая падпрэемства Вялікага Ноўграда недалічылася ў бухгалтэрыі 39 капеек. І, каб вярнуць сабе гэтую суму, падало іск супраць камунальнікаў, якія з'яўляліся даўжнікамі.

Сметны доўг узнік з-за звычайнай банкаўскай памылкі. Мірам справу вырашыць не ўдалося, і быў пададзены судовы іск. У суддзі сума прэтэнзій чамусьці не выклікала ніякіх пытанняў. Дакладна сваю працу выканалі і прыставы, адабраўшы ў даўжніка роўна 39 капеек. Сума, якая была патрачана ў імя перамогі справядлівасці, у многія сотні разоў перавышае магчымы ўрон, калі б гэтага не зрабілі. Аднак ісццы і судовыя органы не бачыць у гэтай гісторыі нічога здзіўнага. Няўжо гэта недарэчнасць, пытаюцца яны, калі дакладна выконваецца закон?

А ЗА СТАРОГА — АДКАЖАШ!

77-гадовы германскі прадпрымальнік і акцёр Рольф Эдэн падаў у суд на 19-гадовую жыхарку Берліна за тое, што яна адмовілася ўступіць з ім у інтымныя кантакты, назваўшы вельмі старым.

Эдэн расказаў журналістам, што сустраў дзяўчыну ў адным з клубоў. «Яна сядзела адна ля бара. Зразумела, я да яе падшышоў». Высветлілася, што прыгажуня заручыцца Катарына, ёй 19 гадоў. Прад-

ЗАКАНАДАЎЦА ВАЮЕ З ГАЛУБУЎ...

Кармленне галубуў у Нью-Йорку можа хутка стаць дарагім задавальненнем: член гарадскога савета Сімча Фелдэр выступіў з заканадаўчай ініцыятывай штрафваць на 1000 долараў тых, хто корміць гэтых птушак.

У ШВА галубуў часта называюць «крылатымі пацукамі»: яны распушчваюць шмат бруду і інфекцыі. У сваёй нелюбюбі да галубуў Сімча Фелдэр спасылваецца на вопыт іншых гарадоў. У прыватнасці, мэр Лондана забараніў карміць гэтых птушак на Трафальгарскай плошчы, таксама гарадскія службы выкарыстоўвалі ястрабаў для таго, каб адлужыць галубуў, якія засталіся. Мэр Нью-Йорка прама не пракаментарваў заканадаўчую ініцыятыву, але заявіў, што галубуў для горада сапраўды застаюцца вялікай праблемай.

Падрыхтаваў Ігар РЫГОРАЎ.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

Блізкімат забараняецца сядзець склаўшы рукі, а Скарпіёнам — перагружаць сябе лішнімі клопатамі

УАВЕН. Можна быць складана рашыцца на імклівы скачок наперад. Перамажце гэты страх і адчуеце задавальненне і ўпэнаванасць у асабістых сілах. Фартуна ўсімнаеца вам, будзьце мудрымі, а галоўнае — не спыняйцеся. А ўсё астатняе — у вашых сілах і магчымасцях. Памятайце: каб не спужаць удачу, неабходна правільна выбіраць задачу і паставіць рэальную мэту. Адагарадзіце сябе ад бескарных сустрэч.

УЦЯЦЕЦ. Знайдзеце новыя кропкі прыкладання сілаў. Кантакты і вучоба будучы не толькі вельмі карысныя — яны прыносяць задавальненне. Пастарайцеся знаходзіць нестандартныя рашэнні пытанняў, тым больш што менавіта з-за раз добра працуе лагічнае мысленне. Не падавайцеся маркоце з-за часовых цяжкасцяў. Калі тосціцы не будзе атрымлівацца, звярніцеся да блізкіх людзей па парад і дапамогу. Пажадана не прыдзірацца да дзяцця па дробязях.

УБЛІЗНЯТЫ. Пастарайцеся быць больш шчырымі ў адносінах з начальствам. Тыдзень поўны падзей і рознабачных прыгод — толькі пры неабходнасці пажадана своечасова спыніцца. Вы маглі запланавана заанада шмат: верагодна, даведзецца адмовіцца ад часткі планаў, але гэта не нагода для зааумчэння. Адзін з галоўных прычынаў на тыдзень — не сядзець склаўшы рукі. Вечарам у нядзелю можна дазволіць сабе маленькія слабасці.

УРАК. Неабходна сабрацца з сіламі і адным рыўком спра-

большыць з эмацыянальнымі ўсплёскамі — глядзіце, каб ад гэтага ніхто не пацярпеў.

УКАЗЯРОГ. Не засмучайцеся па дробязях: аптымізм дазволіць вам развіць сітуацыю ў накірунку, які патрэбны вам. Не варта забывацца, што самы просты варыянт — не заўсёды самы лепшы. У сярду могуць узнікнуць дробныя і лёгкавырашальныя непрыемнасці з-за няўпэнаванасці ў асабістых сілах. У суботу не варта ісці супраць грамадскага меркавання, бо даказваць сваю праўду вы ўсё роўна не зможаце.

УВАДАЛЕЙ. З'явіцца рэальны шанец ажыццявіць свае задумкі. Адзіным ворагам, які будзе перашкаджаць, стане асабістая мітусня. Усё ці амаль усё вы зможаце рэалізаваць, робячы рашучыя дзеянні і выкарыстоўваючы логіку. Дабратворна на вашу дзейнасць будучы уплываць зносіны і кантакты. Першая палова тыдня на працы можа быць асабліва насычанай і напружанай, але энергія ў вас будзе хоць адбываўся. Пастарайцеся для рэалізацыі новых планаў і праектаў знайсці сабе аднадумцаў.

УРЫБЫ. Парадуіце прыемным сустрэчы і творчы ўздэм. Работы будзе многа. Хоць частку спраў удацца перакласці на шырокі плечы партнёраў, асноўныя праблемы даведзецца вырашаць менавіта вам, аб'ектыўна разлічваючы сілы і магчымасці. Жаданне зняць напружанне, прыдзіраючыся да навакольных, трэба знішчаць у зародку: гэтым вы толькі сапсуюце адносінны і нічога не даб'ясеце.

віцца з праблемамі, якія назасіліся. Спробы выправіць адносінны да камегам будучы паспяховымі і дапамогуць напярэдзіць зацяжны канфлікт. Пастарайцеся не транжырыць дарэмна сілы, сувязі і грошы. Вам падаецца, што ў вас ёсць панямога, але калі не навучыцеся беражліва ставіцца да таго, што ёсць, большага не набудзеце. Ёсць магчымасць захапіць блізкіх людзей сваімі ідэямі і знайсці падтрымку.

УЛЕЎ. Даказваючы сваю перавагу, будзьце больш мудрымі, інакш рызыкуеце набыць рэкордную колькасць нядабрэчыліццаў. Пачынаючы з аўторка, накіруючы лішак энергія ў стваральны выток: тады адчуеце сваю значнасць і незааменнасць. У пятніцу пажадана склаасці план дзеянняў — пастарайцеся яго не мяняць, каб не трапіць у складаную сітуацыю. Дзея дасягнення мэтай варта правіць уступліваасць, што дазволіць нейтралізаваць перашкоды, якія ўзнікаюць.

УДЗЕВА. Ад вас патрабуецца сабранасць і рашучасць у дзеяннях для праасування да вызначаных мэтай. Пянадзедка лепш прысвяціць паездкам, дзелавым сустрэчам і пераамавам. Падзеі на працы ў аўторка парадуюць, лішні раз пацвердзяць, што вы не дарэмна выбралі менавіта гэты від замучэння. Сярэда можа стаць адным з самых складаных дзён тыдня: не варта прымаць блізка да сэрца дробныя непрыемнасці. У пятніцу галоўнае — не брацца за некалькі спраў адначасова. Лепш зрабіць адну да канца, чым кінучы

дзясюць на паўдарозе.

УШАПІ. Выбраўшы правільную стратэгію і прыклаўшы намаганні, вы даберасце такі да лаўровага вянка. А калі будзеце лённавацца, то дастанецца вам толькі венік для ланцы. У аўторка панятна інфармацыя, нібы залатая рыбка, сама прыплыве да вас у рукі. Калі прапуніцеся — будзе ўдавай крыўдна. У сярэдзіне тыдня не звяртайце ўвагу на шпнт за плячыма і зайздросныя ўздыхі: сканцэнтруйцеся — і наперад, проста да мэты. У чацвер можаце апынуцца ў цэнтры падзей і правіць у гэтых нялёткіх абставінах смеласць і прыдзіраўнасць. У нядзелю лепш не будаваць планаў на будучыню. Замест гэтага займіцеся паўсядзённымі справамі і знайдзіце хоць бы крохотны час для адпачынку.

УСКАРПІЁН. Можна выправіць памылкі, якія былі зроблены раней у адносінах з блізкімі людзьмі. Вясёлы настрой і станоўчыя эмоцыі будучы прыцягваюць да вас людзей, які магніт. Гэты тыдзень прынясе сустрэчы з сябрамі і знаёмымі, запланаваныя і незаапланаваныя. Пастарайцеся, няглядзячы на апытываючы настрой, рэальна аданіць свае сілы і не перагружаць сябе лішнімі клопатамі.

УСТРАПЕЦ. Жыццё поўнае нечаканасцяў і розных падзей. Вас будучы акружаць ці тайны, ці плёткі. На іх не варта звяртаць увагу — лепш заняцца творчай работай. Не бярыце на сябе невыканальныя абавязальнасці, інакш складана будзе вылітацца з сітуацыі, якая склаася. Пастарайцеся не пера-

ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) рад предложить населению новые виды вкладов:

Вклады (депозиты)	Вклад (депозит) «Социальный»		Вклад (депозит) «Премиус плюс»		Вклад (депозит) «Комфортный»		Вклад (депозит) «на 5 лет»				
	Валюта вклада	Белорусские рубли	Иностранная валюта	Белорусские рубли	Иностранная валюта	Иностранная валюта	1-ый год	2-ой год	3-ий год	4-ый год	5-ый год
Срок вклада/Процентная ставка/Минимальный первоначальный взнос	1 год										